

РЕШЕНИЕ

30.03.2023

г.Зеленодольск

КАРАР

№ 265

Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районының «Мамадыш-
Экил авыл жирлеге» муниципаль
берәмлегенең жирдән файдалану һәм
төзелеш алыш бару кагыйдәләрен
раслау турында

«Зеленодольск муниципаль районының архитектура һәм шәһәр төзелеше
сәясәте идарәсе» МБУ житәкчесе П.Н.Сергеевның Татарстан
Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Мамадыш-Экил авыл
жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару
кагыйдәләрен раслау турында мәгълүматын тыңлаганнан һәм фикер
кашканнан соң, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32
алышканнан соң, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 32
статьясы, 2003 елның 6 октябрендәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 131-ФЗ номерлы Федераль
закон нигезендә, Татарстан Республикасы «Зеленодольск муниципаль районы»
муниципаль берәмлеге Уставына таянып, жәмәгатьчелек белән фикер
алышулар нәтиҗәләрен исәпкә алыш, Татарстан Республикасы Зеленодольск
муниципаль районы Советы **карап қылды:**

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының
«Мамадыш-Экил авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең жирдән файдалану
һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрен (кушымта) расларга.

2. Мамадыш-Экил авыл жирлеге Советына Мамадыш-Экил авыл
жирлеге Советының түбәндәге каарларын үз көчен югалткан дип танырга
тәкъдим итәргә:

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-
Экил авыл жирлеге» муниципаль берәмлегенең Жирдән файдалану һәм
төзелеш алыш бару кагыйдәләрен раслау турында» 2013 елның 26
гыйнварындагы 42 номерлы;

- «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Мамадыш-
Экил авыл жирлегенең 2013 елның 26 гыйнварындагы 42 номерлы каары
белән расланган Жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр
керту турында» 2017 елның 6 сентябрендәге 78 номерлы.

3. Элеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренең Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) составындагы Зеленодольск муниципаль районының мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга.

**Зеленодольск муниципаль районны
Башлыгы, Советы рәисе**

М. П. Афанасьев

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«МАМАДЫШ-ЭКИЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӨМЛЕГЕНЕҢ
ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1 нче том

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНӘ
ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре документлары составына тубәндәгеләр керә:

1. Составындагы текст өлеши:

1 нче том. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр тәзелеше регламентлары.

2. Составындагы график өлеши:

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар,

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне махсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Күшымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

КЕРЕШ	4
I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ	5
I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр	5
1 статья. Жир куллану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрендә кулланыла торган төп тәшенчәләр	5
2 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренең кереш нигезе, роле һәм составы.....	7
3 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару түрүнда мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлық булуы	8
4 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренең үз көченә керүе	8
5 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык	8
II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирдән файдалануны һәм тәзелеш алып баруны җайга салу түрүнда нигезләмәләр	11
6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре	9
7 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия	12
8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр.....	12
9 статья. ТERRITORIALЬ зоналар.....	13
10 статья. Шәһәр тәзелеше регламентлары һәм аларны куллану	14
III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капитал тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллану төрләрен үзгәрту түрүнда нигезләмәләр	16
11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту тәртибе	16
12 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капитал тәзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төрөн рәхсәт бирү тәртибе	16
13 статья. Капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнен, реконструкцияләүнен һәм чик параметрларыннан читкә тайпилуга рәхсәт бирү тәртибе	18
IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын әзерләү түрүнда нигезләмәләр	19
14 статья. Документларга гомуми таләпләр	19
15 статья. ТERRITORIALЬ планлаштыру документлары төрләре	18
V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча җәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрү түрүнда нигезләмәләр	19
16 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару мәсьәләләре буенча җәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү буенча гомуми нигезләмәләр.....	19
VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту түрүнда нигезләмәләр	20
17 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе	22

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-Әкил авыл җирлеге» муниципаль берәмлекенең җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре (алга таба - Кагыйдә) - «Зеленодольск муниципаль района» муниципаль берәмлекенең (алга таба - Зеленодольск муниципаль района) Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актлары, Зеленодольск муниципаль района Уставы, «Мамадыш-Әкил авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке уставы нигезендә эшләнгән норматив хокукий акты.

Әлеге Кагыйдәләр территориаль зоналарны, шәһәр төзелеше регламентларын, әлеге Кагыйдәләрне куллану һәм аларга җирле үзидарә органнарының гамәлдәге законнар, муниципаль хокукий актлары нигезендә үзгәрешләр керту тәртибен билгели, муниципаль берәмлек территориясен тәртипкә китерү, планлаштыру, тәэзү һәм төзекләндөрү, торак төзелеше, житештерү, социаль, инженер - транспорт инфраструктуралары, табигатъян сакчыл файдалану программаларын үстерү максатларында «Мамадыш-Әкил авыл җирлеге» муниципаль берәмлеке территориясен (алга таба - муниципаль берәмлек, җирлек) рациональ файдалану шартларын тудыра.

**I КИСӘК. ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ
КАГҮЙДӘЛӘРЕН КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ, ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ
ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГҮЙДӘЛӘРЕНӘ ҮЗГӘРЕШЛӘР КЕРТУ ТӘРТИБЕ**

I БҮЛЕК. Гомуми нигезләмәләр

**1 статья. Жир куллану һәм тәзелеш кагыйдәләрендә кулланыла торган
төп тәшенчәләр**

**1 статья. Жирдән файдалану һәм тәзелеш алыш бару кагыйдәләрендә
кулланыла торган төп тәшенчәләр**

Өлеге Кагыйдәләрдә түбәндәге төп тәшенчәләр кулланыла:

**жир кишәрлекеннән яисә капиталъ тәзелеш объектыннан рәхсәт ителгән
файдалану төре** – жир кишәрлекеннән яисә капиталъ тәзелеш объектыннан
файдалануның мөмкин булган ысулы. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ
тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре рәхсәт ителгән
файдалануның төп, шартлы рәхсәт ителгән, ярдәмче төрләрен үз эченә ала һәм
вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан расланган жир
кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрләре классификаторы нигезендә
билгеләнә;

**жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан рәхсәт
ителгән файдалануның ярдәмче төрләре** - жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ
тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре, алар белән бергә
башкарыла торган рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы рәхсәт ителгән
төрләренә карата ёстәмә буларак ына рәхсәт ителә. Жир кишәрлекеннән рәхсәт
ителгән файдалануның төп яисә шартлы рәхсәт ителгән төре урынына
файдалануның ярдәмче төрен куллану рәхсәт ителми. Рәхсәт ителгән
файдалануның ярдәмче төрләре шәһәр тәзелеше регламентлары составында яки
рәхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалануның төп яки
шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төре классификаторында, аларны күчерү
нәтиҗәсендә рәхсәт ителә;

шәһәр тәзелешен зоналаштыру - территориаль зоналарны билгеләү һәм
шәһәр тәзелеше регламентларын билгеләү максатларында муниципаль
берәмлекләр территорияләрен зоналаштыру;

шәһәр тәзелеше регламенты - рәхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән
файдалануның тиешле территориаль зона чикләре чикләрендә билгеләнә торган
төрләре, жир кишәрлекләре ёстендә һәм астында булган барлык төрләр белән бер
дәрәҗәдә, һәм аларны төзү барышында һәм киләчәктә капиталъ тәзелеш
объектларын эксплуатацияләүдә кулланыла торган жир кишәрлекләренең чик
(минималь һәм (яки) максималь) күләмнәре һәм капиталъ тәзелеш объектларын
үзгәртеп кору, рәхсәт ителгән тәзелешнең иң чик параметрлары, жир кишәрлекләрен
һәм капиталъ тәзелеш объектларын куллануны чикләү, шулай ук территорияләрне
комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотылган
территорияләргә карата да, тиешле территорияне коммуналъ, транспорт, социаль
инфраструктура объектлары белән тәэмин итүнен минималь рәхсәт ителгән
дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм халык өчен күрсәтелгән объектларның
территориаль үтемлелеге максималь дәрәҗәдә рәхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-
хисап күрсәткечләре;

**Жирдән файдалану һәм тәзелеш кагыйдәләре проектын әзерләү
комиссиясе** - Кагыйдәләр әзерләүне оештыру, аларга үзгәрешләр керту,
гавами тыңлаулар уздыруны әзерләү һәм Кагыйдәләрне әзерләү комиссиясе
турсындагы нигезләмә нигезендә башка мәсьәләләрне хәл итү максаты белән

законнар, муниципаль хокукый актлар нигезендә төзелә торган дайми эшләүче коллегиаль орган

линия объектлары - электр тапшыру линияләре, элемтә линияләре (шул исәптән чыбык-чабык корылмалары), торба үткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар;

төзелешнен максималь проценты - төзелеш алып барылырга мәмкин булган, барлық жир кишәрлекенең мәйданына карата, жир кишәрлекенең суммар мәйданы нисбәте(%);

бинаның, төзелешнен, корылмаларның жир кишәрлеге чигеннән минималь чигенеше - жир кишәрлекенең чиге һәм бина, төзелеш яки корылма арасындагы ераклық;

капиталь булмаган төзелмәләр, корылмалар-жир белән ныклы бәйләнеше булмаган һәм конструктив характеристикалары аларны күчерергә һәм (яисә) демонтаж ясарга һәм алга таба төзелешләрнең, корылмаларның (шул исәптән киоскларның, навеслар һәм башка шундый корылмаларның) тәп характеристикаларын үзгәртмичә һәм билгеләнешенә тулысынча зыян китермичә жыю мәмкинлеге бирә торган корылмалар, төзелмәләр.

капиталь төзелеш объектлары - биналар, төзелешләр, корылмалар, тәгәлләнмәгән төзелеш объектлары, капиталь булмаган төзелешләр, корылмалар һәм жир кишәрлекләренең аерым уңайлыкларыннан тыш (түшәү, каплау һәм башкалар);

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның тәп төрләре - әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтиҗәсендә мәмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

индивидуаль торак төзелеше объекты - гражданнар тарафыннан мондый бинада яшәү белән бәйле көнкуреш һәм башка ихтыяҗларны канәгатьләндерү өчен билгеләнгән бүлмәләрдән һәм ярдәмче куллану биналарыннан торган һәм қучемсез мәлкәтнең мәстәкыйль объектларына бүлү өчен билгеләнмәгән, жир өсте катлары саны өчтән, биеклеге егерме метрдан артмаган аерым бина.

жир кишәрлекләренең, капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре - милекчеләр, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен , капиталь төзелеш объектларын арендага алушылар, аларның вәкаләтле затлары;

жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпилуга рәхсәт бирү –жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шул исәптән аларның мәйданы; биналар, корылмалар, корылмалар төзү рәхсәт ителә торган урыннарны билгеләү максатыннан жир кишәрлекләре чикләреннән читтә биналар, төзелмәләр, корылмалар төзү тыелган минималь чигенүләр ; биналар, төзелешләр, корылмалар катларының чик саны яисә чик биеклеге; тиешле территориаль зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләре чикләрендә төзелешнен максималь проценты

гавами сервитут - Россия Федерациясе законы яисә башка норматив хокукый акты, Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты, жирле үзидарә органының норматив хокукый акты белән билгеләнгән жир кишәрлекеннән, үзенә карата билгеләнә торган жир кишәрлекләрен тартып алмыйча гына, чикләнгән файдалану хокуку.

гавами тыңлаулар, жәмәгатьчелек белән фикер алышулар - законнарда билгеләнгән очракларда жирле өһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышуда катнашу өчен муниципаль берәмлек (жәмәгатьчелек) халкының хокукларын гамәлгә ашыру рәвеше;

капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан тайпылуга рөхсәт бирү - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 40 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлеге иясенә капиталь төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашыру, шулай ук аларны капиталь ремонтлауга тиешле территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан читкә тайпылуга хокук бирә торган документ

жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы таләпләре нигезендә бирелә торган, жир кишәрлекләренә хокукка ия булучыларга жир кишәрлекеннән, капиталь төзелеш объектыннан тиешле территориаль зона өчен шартлыча рөхсәт ителгән урыннар арасыннан файдалану төрен сайлау хокукун бирә торган документ;

капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләү (линия объектларыннан тыш) - капиталь төзелеш объекты параметрларын, аның өлешләрен (биеклекләрне, катлар санын, мәйданын, күләмнен) үзгәртү, шул исәптән капиталь төзелеш объектына өстәмә төзү, үзгәртеп кору, кинәйтү, шулай ук бинаның ныклыгын тәэммин итә торган төзелеш конструкцияләрен алыштыру һәм (яки) торғызу, аерым элементларын мондый конструкцияләрнең шундый ук яисә башка яхширак булган конструкцияләрнең элементлар күрсәткечләренә алмаштыру һәм (яисә) әлеге элементларны торғызудан тыш;

территориаль зоналар - жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә чикләр билгеләнгән һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнгән зоналар;

гомуми файдаланудагы территориияләр - чикләнмәгән затлар даирәсенең тоткарлыксыз файдалана торган территориияләре (шул исәптән мәйданнар, урамнар, узу юллары, яр буйлары, гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосалары, скверлар, бульварлар).

жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төрләре - Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясында билгеләнгән тәртиптә рөхсәт алу шарты белән, әлеге эшчәнлек төрләрен һәм шәһәр төзелеше регламентлары составындагы объектларны тиешле территориаль зоналарга карата күчерү нәтижәсендә мөмкин булган жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре.

2 статья Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренең кереш нигезе, роле һәм составы

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Зеленодольск муниципаль районаны жирле үзидарә органының норматив хокукий акты статусына ия. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Россия Федерациясе Жир кодексы нигезендә «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә (алга таба - муниципаль берәмлек, жирлек) жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу системасын кертәләр.

2. Әлеге Кагыйдәләр тубәндәге максатларда эшләнде:

- 1) муниципаль берәмлек территориясен тотрыклы үстерү, әйләнә-тире мохитне һәм мәдәни мирас объектларын саклап калу өчен шартлар тудыру;
- 2) муниципаль берәмлек территориясен планлаштыру өчен шартлар тудыру;

3) физик һәм юридик затларның, шул исәптән жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итү;

4) инвестицияләр җәлеп итү өчен шартлар тудыру, шул исәптән жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән иң нәтижәле төрләрен сайлау мөмкинлеге бирү юлы белән.

3. Әлеге Кагыйдәләр тубәндәгеләр белән беррәттән кулланыла:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының норматив хокукий актлары белән;
- «Зеленодольск муниципаль районы», «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлекләренең норматив хокукий актлары белән;
- шәһәр төзелешен проектлау нормативлары белән;
- техник регламентлар белән;
- норматив техник документлар белән.

4. Әлеге Кагыйдәләр составына тубәндәге документлар керә:

Текст өлеше:

Кереш;

-1 том Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертү һәм куллану тәртибе;

-2 том Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

График өлеш:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар;

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территорияне маҳсус куллану шартлары булган зоналар.

Кушымта:

- Территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

5. Әлеге Кагыйдәләр «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген җайга салучы һәм контрольдә тотучы вазыйфаи затлар тарафыннан дәүләт хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, физик һәм юридик затлар тарафыннан үтәү өчен мәжбүри.

3 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару турында мәгълүматның ачыклығы һәм һәркем файдалана алырлык булуы

1. Әлеге Кагыйдәләр, составына керүче барлық картографик һәм башка документларны да кертеп, барлық физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары өчен ачык булып торалар.

2. Зеленодольск муниципаль районының жирле үзидарә органнары әлеге Кагыйдәләр белән танышу мөмкинлеген тәэмин итәләр:

– әлеге Кагыйдәләрне жирле үзидарә органнарының норматив хокукий актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү), башка рәсми мәгълүмат өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару (халыкка житкерү), һәм муниципаль берәмлекнең «Интернет» челтәрендәге рәсми сайтында урнаштыру аша;

– Кагыйдәләрне Территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында урнаштыру аша;

– әлеге Кагыйдәләр белән муниципаль берәмлек территориясендә жирдән файдалануны һәм төзелешне җайга салу мәсьәләләрендә катнашучы органнарда һәм оешмаларда тулы комплекттә танышу өчен мөмкинлекләр тудыру;

– физик һәм юридик затларга әлеге Кагыйдәләрдән өзөмтәләр, шулай ук картографик материалларның һәм жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару шартларын аерым жир кишәрлекләренә һәм планировка структурасы элементларына карата характерлаучы аларның фрагментларыннан кирәkle

күчermөлөрөн биры аша. Элеге материаллар югарыда күрсөтөлгөн затларга язмача рәсми мөрәжәгать буенча бирелә. Күрсөтөлгөн хезмәтлөрнең бәясе Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

4 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренең үз көченә керүе

Элеге Кагыйдәләр жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актларын рәсми бастырып чыгару (халыкка житкерү) өчен билгеләнгән тәртиптә рәсми басылып чыккан (халыкка житкерелгән) мизгелдән үз көченә керә.

Кагыйдәләр зур юридик көчкә ия булган хокукый актларга каршы килми торган өлештә эшли.

5 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен бозган өчен жаваплылык

Элеге Кагыйдәләрне бозган өчен физик һәм юридик затлар, шулай ук вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

II БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан жирдән файдалануны һәм төзелеш алып баруны жайга салу турында нигезләмәләр

6 статья. Жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендә жирле үзидарә органнарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Зеленодольск муниципаль районы Уставы нигезендә билгеләнә.

2. Зеленодольск муниципаль районы (алга таба - муниципаль районы Советы) жирле үзидарәсенең жирдән файдалану һәм төзелеш өлкәсендәге вәкаләтле органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен, шул исәптән Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр (өстәмәләр) раслау;

- жирлекне шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын раслау.

3. Зеленодольск муниципаль районының (алга таба - муниципаль районның Башкарма комитеты) жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару өлкәсендәге жирле үзидарә башкарма органы вәкаләтләренә тубәндәгеләр керә:

-территорияне планлаштыру буенча документларны әзерләүне тәэмин итү һәм раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);

- территорияне планлаштыру документларын раслау (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракларда);

- торак пунктны шәһәр төзелеше проектлауның жирле нормативларын әзерләүне тәэмин итү;

- муниципаль район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системасын алып бару;

- муниципаль ихтыяжлар өчен, муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм кулланудан алу;

- төзелешкә рөхсәт бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш);
- жир кишәрлекенән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төренә рөхсәтләр бирү;
- капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт бирү;
- муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан жир кишәрлекләрендә индивидуаль торак төзелеше объектларын, бакча йортларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда хәбәрнамәләр (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очраклардан тыш) жибәрү;
- жирләрне резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен тартып алу;
- жирлек чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;
- үзбелдекле төзелешне жимерү турында йә рөхсәтсез корылманы жимерү турында карап кабул иту яисә аны граждан законнарында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү, рөхсәтсез корылманы жимерүне яисә аны Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда билгеләнгән таләпләргә туры китерү турында карап кабул иту.

7 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү буенча комиссия

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районаның Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проектын әзерләү комиссиясе (алга таба - Комиссия) Зеленодольск муниципаль района Башкарма комитеты каршындагы дайми эшләүче координацион-консультатив орган булып тора.
2. Комиссия үз эшчәнлеген Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, Комиссия турында Башкарма комитет, әлеге Кагыйдәләр белән расланган нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.
3. Комиссия:
  - Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы тәкъдимнәрне карый;
  - Башкарма комитет житәкчесенә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту яисә Кагыйдәләргә үзгәрешләр керту турындагы тәкъдимнәрне кире кагу турында тәкъдимнәр әзерли;
  - Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча гавами тыңлаулар уздыруны оештыра;
  - жир кишәрлекенән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү турындагы гаризаны карый;
  - капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең ин чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт бирү турындагы гаризаны карый;
  - әлеге Кагыйдәләрне гамәлгә ашыруга һәм куллануга бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын, башка документларны әзерләүне оештыра;
  - кирәклө мәгълүматны соратып ала;
  - башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

8 статья. Элек барлыкка килгән хокукларга кагылышлы гомуми нигезләмәләр

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жирлекнең әлеге Кагыйдәләрен гамәлгә кертугә кадәр кабул ителгән муниципаль һәм башка хокукый актлары әлеге Кагыйдәләргә каршы килми торган өлештә кулланыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре гамәлгә кергәнче яисә әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр кертелгәнче, законлы нигезләрдә булган жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты тубәндәге очракларда әлеге Кагыйдәләргә туры килми:

а) аларның рәхсәт ителгән файдалану тәре (тәрләре) тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән куллану тәрләре исемлегенә көрмәсә;

б) жир кишәрлекенең күләмнәре тиешле территория зонасының шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән жир кишәрлекенең инч (минималь һәм (яисә) максималь күләменә туры килмәсә;

в) капиталь төзелеш объектының жир кишәрлекен тәзу параметрлары яисә параметрлары тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләунен инч (минималь күләменә туры килмәсә;

г) жир кишәрлеге яисә капиталь төзелеш объекты жир кишәрлекеннән яисә капиталь төзелеш объектыннан рәхсәт ителгән файдалану тәре (тәрләре) тыелган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зона чикләрендә урнашса.

3. Әлеге статьяның 2 өлешендә курсателгән күчемсез милек объектларыннан файдалану Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындағы 8-10 өлешләре нигезендә билгеләнә:

3.1. Шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектлары, рәхсәт ителгән файдалану тәрләре, инч (минималь һәм (яисә) максималь үлчәмнәре һәм инч параметрлары шәһәр төзелеше регламентына туры килми торган жир кишәрлекләре яисә капиталь төзелеш объектларын куллану кеше тормышы яисә сәламәтлеке, әйләнә-тирә мохит өчен, мәдәни мирас объектлары өчен куркыныч булган очраклардан тыш, аларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү сргы билгеләмичә файдаланырга мөмкин.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә курсателгән капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләу мондый объектларны шәһәр төзелеше регламентына туры китерү юлы белән яисә аларның рәхсәт ителгән төзелешнең инч параметрларына туры килмәвен киметү юлы белән генә гамәлгә ашырылырга мөмкин. Курсателгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану тәрләрен үзгәртү аларны жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән тәрләренә туры китерү юлы белән гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.3. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә курсателгән жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалану кеше тормышы яисә сәламәтлеке, әйләнә-тирә мохит, мәдәни мирас объектлары өчен дәвам иткән һәм куркыныч янаган очракта, федераль законнар нигезендә мондый жир кишәрлекләрен һәм объектларны куллануга тыю салынырга мөмкин.

9 статья. Территориаль зоналар

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен әзерләгәндә территориаль зоналар чикләре тубәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- бер территориаль зона чикләрендә гамәлдәгә һәм планлаштырыла торган жир кишәрлекләрен куллану мөмкинлекләрен берләштерүне;

- жирлекнең генераль планы, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы белән билгеләнгән функциональ зоналар һәм аларның планлаштырылган үсеш параметрларын;

- барлыкка килгән территориянә планлаштыру һәм гамәлдәге жирдән файдалануны;

- төрле категориядәге жирләрнең чикләре планлаштырыла торган үзгәрешләрне;

- катнаш жир кишәрлекләрендә урнашкан капитал төзелеш объектларына зыян китерү мөмкинлеген булдырмауны;

- мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проектларын.

2. Территориаль зоналарның чикләре тубәндәгечә билгеләнергә мөмкин:

- карши юнәлештәге транспорт агымнарын аерып тора торган магистральләр, урамнар, юллар линияләренә;

- кызыл сыйыклар буенча;

- жир кишәрлекләре чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләрендә торак пунктлар чикләренә;

- муниципаль берәмлекләр чикләренә, шул исәптән федераль әһәмияттәге Казан шәһәрләрнең шәһәр эчендәге территорияләре чикләренә;

- табигый объектларның табигый чикләренә;

-башка чикләргә.

3. Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган территорияләрдән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләре территориаль зоналар чикләре белән туры килмәскә мөмкин.

4. Территориаль зоналар чикләре һәр жир кишәрлекенең бары тик бер территориаль зонага гына туры килү таләбенә җавап бирергә тиеш, чикләре жир законнары нигезендә территориаль зоналар чикләрен кисеп үтә ала торган жир кишәрлекеннән тыш.

5. Әлеге Кагыйдәләр белән һәр территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

10 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары һәм аларны куллану

1. Шәһәр төзелеше регламенты белән жир кишәрлекләренең хокукый режимы билгеләнә, жир кишәрлекләре естендә һәм астында булган бар нәрсә кебек һәм аларны төзу һәм киләчәктә капитал төзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәһәр төзелеше регламентлары тубәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнә:

- территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

- жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырылган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

- муниципаль берәмлекләрне территориаль планлаштыру документларында билгеләнгән функциональ зоналарның һәм аларның планлаштырыла торган үсеш характеристикаларын;

- территориаль зоналарның төрләрен;

- мәдәни мирас объектларын, максус сакланыла торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләрен.

3. Шәһәр төзелеше регламентында тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренә һәм қапиталь төзелеш объектларына карата тубәндәгеләр күрсәтелә:

- жир кишәрлекләренең һәм капитал төзелеш объектларының рәхсәт ителгән файдалану төрләре;

- жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнен ин чик параметрлары;

- Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;
- территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм, шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория зонасы чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру караптан очракта, күрсәтелгән объектларның халык өчен территориаль файдалана алу мөмкинлегенең максималь мөмкин булган дәрәҗәсенең исәп-хисап күрсәткечләре.

4. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче шәһәр төзелеше зоналары картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренә һәм капиталъ төзелеш объектларына тигез дәрәҗәдә кагыла.

5. Шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче тубәндәге жир кишәрлекләренә кагылмый:

- Россия Федерациисе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә һәм мәдәни мирас объектларын саклау турында Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә торган реставрация, консервацияләү, торғызу, ремонтлау һәм жайламалар эчтәлеге, параметрлары турында карар кабул иткән территория чикләрендә;

- гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;
- линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) линия объектлары белән тулы;

-

- файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

6. Тарихи жирлекләр территорияләренә, истәлекле урыннарга, дәвалау-сәламәтләндөрү жирләренә һәм курортларга, территорияләрдән максус шартлы зоналарга карата шәһәр төзелеше регламентлары Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнә.

7. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми

- урман фонды жирләре өчен;
- ёске сулар белән капланган жирләр өчен;
- запас жирләр өчен;
- максус сакланылыла торган табигать территорияләре жирләре өчен(дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлары жирләреннән тыш);
- авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре өчен;
- максус икътисадый зоналар һәм алгарышлы социаль-икътисадый үсеш территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре өчен.

8. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә башкарма хакимиятнең вәкаләтле федераль органнары, Россия Федерациисе субъектлары башкарма хакимиите органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә.

Максус икътисадый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалану максус икътисадый зоналар белән идарә итү органнары тарафыннан билгеләнә.

Урман фонды жирләрен яки урман фонды жирләре составыннан жир кишәрлекләрен яисә максус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен файдалану урман хужалыгы регламенты, урман законнары, максус сакланыла торган табигать территорияләре турындагы законнар нигезендә, Маңгус саклана торган табигый территория турында нигезләмә белән билгеләнә.

III БҮЛЕК. Физик һәм юридик затлар тарафыннан жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән куллану төрләрен үзгәрту турында нигезләмәләр

11 статья. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләрен үзгәрту тәртибе

1. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның тубәндәге төрләре булырга мөмкин:

- рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләре;
- шартлы рәвештә файдалануның рәхсәт ителгән төрләре;
- рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре, рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә һәм шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануның төп төрләренә карата өстәмә сыйфатында гына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла.

2. Һәр территориаль зонага карата жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалану төрләре билгеләнә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп төрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, ача карата шәһәр төзелеше регламенты билгеләнә.

3. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен мондый файдалануның башка төренә үзгәрту, техник регламентлар таләпләрен үтәү шарты белән, шәһәр төзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмче төрләре хокук ияләре тарафыннан өстәмә рәхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мөстәкыйль рәвештә сайлана.

5. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәрту турындагы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

6. Тиешле территория зonasы өчен шартлыча рәхсәт ителгән башка төргә кагылышлы рәхсәт ителгән файдалану төрен үзгәрту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы таләпләре һәм әлеге Кагыйдәләрнең 11 статьясы нигезләмәләре нигезендә жир кишәрлекләреннән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның тиешле территориаль зона өчен билгеләнгән рәхсәт ителгән файдалану төрләре исемлегендә булмаган барлык башка төрләре әлеге территориаль зона өчен рәхсәт ителмәгән булып тора һәм әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керткәндә генә рәхсәт итепергә мөмкин.

12 статья. Жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын куллануның шартлыча рәхсәт бирелүгә кызықсынучы физик яисә юридик зат (алга таба - файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт) Комиссиягә файдалануның шартлы рәхсәт бирү турындагы гаризаны җибәрә.

2. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү түрләндагы мәсьәлә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, чикләрендә жир кишәрлеге яисә рөхсәт соратып алына торган капиталь төзелеш объекты урнашкан территория зонасы чикләрендә яшәүче гражданнар катнашында Зеленодольск муниципаль районында гавами тыңлаулар уздыру түрләндагы нигезләмәдә Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган гавами тыңлауларда фикер алышырга тиеш. Жир кишәрлекен яисә капиталь төзелеш объектын файдалануның рөхсәт ителгән төре әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясарга мөмкин булган очракта, гавами тыңлаулар, мондый тискәре йогынтыны куркыныч астына куйган, жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре катнашында үткәрелә.

3. Комиссия рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеке белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләренең хокук ияләренә, рөхсәт соратып алына торган жир кишәрлеке белән гомуми чикләре булган жир кишәрлекләрендә урнашкан капиталь төзелеш объектларының хокук ияләренә һәм рөхсәт соратып алына торган капиталь төзелеш объектының бер өлеше булган биналарның хокук ияләренә файдалануның шартлы рөвештә рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар үткәру түрләндагы хәбәрләр жибәрә. Күрсәтелгән хәбәрләр кызыксынган затның РФ 39 матдәсенең 4 өлеше гаризасы көргөн көннән алып жиде эш көненнән дә соңға калмыйча жибәрелә.

4. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү түрләндагы мәсьәлә буенча гавами тыңлауларда катнашучылар Комиссиягә үзләренең тәкъдимнәрен һәм әлеге сорауга кагылышлы күрсәтмәләрен аларны гавами тыңлаулар беркетмәсенә керту өчен тәкъдим итәргә хокуклы.

5. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре түрләндагы бәяләмә муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылырга һәм «Интернет» чөлтәренең муниципаль район һәм (яисә) жирлек сайтында урнаштырылырга тиеш.

6. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре түрләндагы бәяләмә басылып чыккан көнгө кадәр муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнә һәм бер айдан артык була алмый. Ч. 7 ст. 39 ГрК РФ.

7. Комиссия, файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү түрләндагы мәсьәлә буенча гавами тыңлаулар нәтижәләре түрләндагы бәяләмә нигезендә, Башкарма комитет бәяләмәсен исәпкә алып, кабул ителгән карарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәтне файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә яисә мондый рөхсәтне бирүдән баш тарту түрләндагы тәкъдимнәр өзөрли һәм аларны Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

8. Әлеге статьяның 8 өлешендә күрсәтелгән тәкъдимнәр нигезендә Башкарма комитет Житәкчесе мондый тәкъдимнәр көргөн көннән алып өч көн эчендә файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү яки файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирүдән баш тарту түрләндагы карар кабул итә. Күрсәтелгән карар, муниципаль хокукий актларны, башка рәсми мәгълүматны рәсми бастырып чыгару өчен билгеләнгән тәртиптә, бастырып чыгарылырга һәм муниципаль районның һәм (яисә) жирлекнең «Интернет» чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылырга тиеш.

9. Файдалануның шартлы рөхсәт ителгән төренә рөхсәт бирү мәсьәләсе буенча гавами тыңлауларны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнар мондый рөхсәтне бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат түли..

10. Жир кишәрлекенән яисә капиталь төзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рөхсәт ителгән төре шәһәр төзелеше регламентына, рөхсәтне шартлы рөхсәт ителгән файдалануга рөхсәт бирү белән кызыксынучы физик яисә юридик зат инициативасы буенча гавами тыңлаулар уздырганнан соң Кагыйдәгә үзгәрешләр

кертү өчен билгеләнгән тәртиптә үзгәрешләр кертү өчен билгеләнгән тәртиптә кертелгән очракта, мондый затка файдалануның шартлы рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бирү турындағы карар гавами тыңлаулар үткәрмичә кабул ителә.

11. Физик яисә юридик зат шартлы рәхсәт ителгән файдалану төренә яисә мондый рәхсәт бирудән баш тарту турында карар суд тәртибендә шикаять белдерергә хокуклы.

13 статья. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирү тәртибе

1. Жир кишәрлекләренең шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән минималь құләмнәре йә конфигурация, инженерлық-геологик яисә төзелеш өчен яраксыз башка характеристикалары булған жир кишәрлекләренең хокук ияләре рәхсәт ителгән төзелешнең чикле параметрларыннан читкә тайпылуға, капиталь төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рәхсәтләр алу өчен мәрәжәгать итәргә хокуклы.

1.1. Жир кишәрлекләренең ия булучылар, әгәр мондый тайпылыш конкрет территориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларын бер яки берничә тапкыр үзгәрту максатларында, ун проценттан да арттырмыйча, капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт сорап мәрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу, техник регламентлар таләпләрен үтәгендә, аерым жир кишәрлеге өчен рәхсәт ителә.

Биналар, төзелешләр, корылмалар катларының иң чик саны, иң чик биеклеге һәм федераль яки региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларының архитектура чишелешләренең таләпләр өлешендә, капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылу рәхсәт ителми.

3. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт алуда кызықсынучы зат Комиссиягә мондый рәхсәт бирү турында гариза жибәрә. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт алу турындағы гариза электрон имза белән имзалаңган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин.

4. Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты, әлеге статьяның 1.1 өлешендә курсәтелгән очрактан тыш, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 39 статьясы нигезләмәләрен исәпкә алып, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә торган жәмәгать фикер алышуларында яисә гавами тыңлауларда каралырга тиеш.

Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча жәмәгатьчелек фикер алышуларын яисә гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәру белән бәйле чыгымнарны, мондый рәхсәт бирү белән кызықсынучы, физик яисә юридик зат түли.

5. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар нәтижәләре турында бәяләмә нигезендә, капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең иң чик параметрларыннан читкә тайпылуға рәхсәт бирү турында карар проекты буенча Комиссия, кабул ителгән мондый рәхсәт

биру түрүнде яисә каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту түрүнде тәкъдимнәр өзөрли һәм әлеге тәкъдимнәрне вәкаләтле затка жибәрә.

6. Вәкаләтле зат, әлеге статьяның 5 өлешендә курсәтелгән тәкъдимнәр кергән көннән соң жида көн эчендә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен инч чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт биру түрүнде яисә, кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту түрүнде карап кабул итә.

7. Физик яисә юридик зат капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен инч чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт биру түрүнде яисә, кабул ителгән каарның сәбәпләрен күрсәтеп, мондый рөхсәт бирүдән баш тарту түрүндагы каарга суд тәртибендә ризасызылық белдерергә хокуклы.

8. Әгәр мондый тайпилыш аэродром янындагы территориядә билгеләнгән күчемсез милек объектларыннан файдалануның чикләүләренә туры килмәсә, капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен инч чик параметрларыннан читкә тайпилуга рөхсәт бирелми.

IV БҮЛЕК. Жирле үзидарә органнары тарафыннан территорияне планлаштыру документларын өзөрләү түрүнде нигезләмәләр

14 статья. Территорияне планлаштыру документларына гомуми таләпләр

1. Территорияне планлаштыру документларын өзөрләү территорияләрне тотрыклы үстерүне тәэммин итү, шул исәптән планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, жир кишәрлекләре чикләрен билгеләү, капитал төзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү максатларында гамәлгә ашырыла.

2. Чикләрендә территорияне комплекслы һәм тотрыклы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралмаган территориягә карата капитал төзелеш объектларын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын өзөрләү, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 41 статьясындагы З өлешендә курсәтелгән очраклардан тыш, таләп ителми.

Капиталь төзелеш объектын урнаштыру максатларында территорияне планлаштыру документларын өзөрләү тубәндәге очракларда мәжбүри:

- федераль, региональ яисә жирле әһәмияттәге капитал төзелеш объектын урнаштыруга бәйле рәвештә дәүләт яисә муниципаль ихтыяжлар өчен жир кишәрлекләрен мәжбүри алу кирәк булганда;

- кызыл линияләр урнаштыру, үзгәрту яисә гамәлдән чыгару кирәк булганда;

- жир законнары нигезендә жир кишәрлекләре төзү территорияне ызанлау проекты нигезендә генә башкарылган очракта, жир кишәрлекләре төзөргә кирәк булганда;

- капитал төзелеш объектын урнаштыру уртак чиге булган ике һәм аннан да күбрәк муниципаль берәмлекләр территорияләрендә планлаштырыла (мондый капитал төзелеш объектын дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый капитал төзелеш объектын урнаштыру өчен дәүләт яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми);

- линияле объектны төзү, реконструкцияләү планлаштырыла (линия объектын дәүләт яисә муниципаль милектәге жирләрдә яисә жир кишәрлекләрендә урнаштыру планлаштырылган очрактан тыш һәм мондый линияле объектны урнаштыру өчен дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жир кишәрлекләрен бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми). Россия Федерациясе Хөкүмәте бирү һәм сервитутлар билгеләү таләп ителми).

планлаштыру документларын өзерләү таләп ителмәгән башка очраклар билгеләнергә мөмкин;

- линия объекты булмаган капитал тәзелеш объектын махсус сакланыла торган табигать территориясе чикләрендә яисә урман фонды жирләре чикләрендә аның эшчәнлеген тәэммин итү өчен кирәkle булган капитал тәзелеш объектын урнаштыру планлаштырыла.

- территорияне комплекслы үстерү планлаштырыла;

- «Купфатирлы йортларны һәм күчемсез мәлкәтнең башка объектларын өлешле тәзүдә катнашу турында һәм Россия Федерациясенең кайбер закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2004 елның 30 декабрендәге 214-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә өлешле тәзелештә катнашучыларның акчаларын жәлеп итеп, индивидуаль торак тәзелеше объектларын тәзу планлаштырыла.

3. Территорияне планлаштыру буенча документлар өзерләү территориаль зоналардан файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре һәм (яки) муниципаль районнарның территориаль планлаштыру схемалары, билгеләнгән планлаштыру структурасының бер яисә берничә чиктәш элементларына, жирлекләрнең, шәһәр округларының генераль планнарына карата функциональ зоналарга, аның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориягә карата гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне планлаштыру документларын өзерләү һәм раслау, шулай ук территориине планлаштыру документларын өзерләү үзенчәлекләре жирлек территорииясенә карата Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 45, 46 статьялары, Зеленодольск муниципаль районы уставы, «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

15 статья. Территорияне планлаштыру документлары төрләре

1. Территорияне планлаштыру документларының төрләре тубәндәгеләр:

- территорияне планлаштыру проекты;
- территорияне ызанлау проекты.

2. Территорияне планлаштыру проектларын өзерләү планлаштыру структурасы элементларын бүлеп бирү, гомуми файдаланудагы территорииләр чикләрен билгеләү, капитал тәзелеш объектларын планлаштырып урнаштыру зоналары чикләрен билгеләү, территориине планлаштырыла торган үстерүнен характеристикаларын һәм чиратын билгеләү өчен гамәлгә ашырыла.

3. Территорияне ызанлау проектын өзерләү планлаштыру структурасының бер яисә берничә катнаш элементы чикләрендә урнашкан территорииягә карата, территориаль зонаның һәм (яисә) муниципаль районны территориаль планлаштыруның билгеләнгән схемасы чикләрендә жирләрдән файдалану һәм (яисә) тәзелеш алып бару кагыйдәләренең, жирлекнәң, шәһәр округының генераль планы нигезендә функциональ зонаның комплекслы һәм тотрыклы үсеше буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориинен чикләрендә гамәлгә ашырыла.

4. Территорияне ызанлау проектын өзерләү тубәндәгеләр өчен гамәлгә ашырыла:

- тәзелә торган һәм үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең чикләре урынын билгеләү;

- чикләрендә капитал тәзелешнең яңа объектларын урнаштыру планлаштырылмаган тәзелеш территорииләре өчен кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару, һәм (яки) территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекен тәзүгә, һәм (яисә) үзгәртүгә бәйле рәвештә, территориине комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотылмаган кызыл линияләрне билгеләү,

үзгәртү, гамәлдән чыгару өчен, әгәр мондый билгеләү, үзгәртү, гамәлдән чыгару бары тик гомуми файдаланудагы территория чикләрен үзгәртүгә генә китерсә.

5. Территорияне ызанлау проекты расланырга тиешле төп өлештән һәм әлеге проектны нигезләү материалларыннан тора.

6. Территорияне ызанлау проектларын әзерләү, территорияне планлаштыру документларын әзерләү өчен Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә мондый инженер эзләнүләрен башкару таләп ителгән очракларда, инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Территорияне ызанлау проектын әзерләү максатларында әлеге территорияне планлаштыру проектын әзерләү өчен алынган инженер эзләнүләре материалларын һәм нәтижәләрен үтәү көненнән алып биш елдан да артык булман ел эчендә файдалану рәхсәт ителә.

7. Территорияне ызанлау проектын әзерләгәндә чикләрнен, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренең урнашу урынын билгеләү, федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары, техник регламентлар, кагыйдәләр жыентыклары белән билгеләнгән, шәһәр төзелеше регламентлары һәм эшчәнлекнең конкрет тәрләре өчен жир кишәрлекләре бирү нормалары, төзелә торган һәм (яисә) үзгәртелә торган жир кишәрлекләренә башка таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла,

8. Территорияне ызанлау проектын эшләү, территориянең кадастр планында жир кишәрлекләренең яисә жир кишәрлекләренең расланган, гамәлдә булу вакыты чыкмаган урнашу схемасы нигезендә, чикләрендә жир кишәрлекләре тәзу каралган территорииягә карата гамәлгә ашырыла торган очракта, мондый территорияне ызанлау проектында жир кишәрлекләре чикләренең урнашу урыны әлеге схемада каралган жир кишәрлекләре чикләре урынына туры килергә тиеш.

9. Тарихи жирлек территорииясенә карата әзерләнгән территориияне ызанлау проектында Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау турындагы законнарда сакланышы тәэммин итү күздә тотылган планлаштыру структурасы элементлары исәпкә алына.

10. Территорияне планлаштыру проекти белән расланган планлаштыру структурасының элементы яисә элементлары чикләрендә урнашкан территориияне ызанлау проектын аерым документ рәвешендә әзерләгән очракта, кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү гомуми файдаланудагы территориянең чикләрен үзгәртүгә китерә дигән шарт белән, территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлек алып бару күздә тотылмаган территория чикләрендә урнашкан жир кишәрлекен булдыру һәм (яки) үзгәртүгә бәйле кызыл линияләрне билгеләү, үзгәртү, юкка чыгару өчен территориияне ызанлау проектын әзерләү очрагыннан тыш, жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үткәрелми.

V БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яки гавами тыңлаулар үткәрү турында нигезләмәләр

16 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү буенча гомуми нигезләмәләр

1. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулары яисә гавами тыңлаулар үңай яшәү шартлары өчен кеше хокукларын, жир кишәрлекләре һәм капитал төзелеш объектлары хокук ияләренең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү максатыннан үткәрелә.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару мәсьәләләре буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларына яисә гавами тыңлауларга түбәндәгеләр чыгарыла:

- Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту проектлары;
- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очраклардан гайри, территорияне планлаштыру проектлары һәм ызанлау проектлары;
- жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән төрләренә рәхсәтләр бирү турындагы каарлар;
- капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләунен иң чик параметрларыннан тайпылууга рәхсәт бирү турындагы каарлар проектлары.

3. Жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты, әлеге Кагыйдәләр, башка норматив хокукий актлар нигезендә уздырыла.

4. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар муниципаль берәмлек уставында һәм (яисә) муниципаль берәмлек вәкиллекле органының норматив хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 5.1 статьясы нигезендә һәм әлеге статьяның нигезләмәләрен исәпкә алып үткәрелә.

5. Жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проекты буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышуларның яисә гавами тыңлауларның дәвамлылығы мондый проект басылып чыккан көннән алып кимендә бер һәм кимендә өч ай тәшкіл итә.

6. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, конкрет территориаль зона өчен билгеләнгән шәһәр төзелеше регламентына үзгәрешләр керту өлешендә үзгәрешләр кертелгән очракта, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту буенча жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар территориаль зона чикләрендә үткәрелә, аның өчен мондый шәһәр төзелеше регламенты билгеләнгән. Бу очракларда жәмәгатьчелек белән фикер алышуларны яки гавами тыңлауларны үткәру срокы бер айдан артық була алмый.

VI БҮЛЕК. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында нигезләмәләр

17 статья. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту тәртибе

1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 - 33 статьяларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы мәсьәләне жирле администрация Башлыгы тарафыннан карау өчен түбәндәгеләр нигез була:

1) Жирлектән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренең жирлек генераль планына яисә муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасына үзгәрешләр керту нәтижәсендә барлыкка килгән, жирлек генераль планына, муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасына туры килмәве;

1.1) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органыннан Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокларда үтәү өчен, аэрородром янындагы территориядә урнашкан

күчесез милек объектларыннан файдалануның жирлек, шәһәр округы, авылара территорияләрен жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә кертелгән чикләуләрен бозуларны бетерү түрүнда курсатмәләр керү;

2) территориаль зоналарның чикләрен үзгәртү, шәһәр төзелеше регламентларын үзгәртү түрүнда тәкъдимнәр керү;

3) шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында курсателгән территориядән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләренең урнашу урыны түрүнде белешмәләрнең Бердәм дәүләт күчесез мәлкәт реестрында курсателгән зоналар, территорияләр чикләренең урнашу урынын тасвирлауга туры килмәве;

4) территорияне куллануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә тулысынча яки өлешчә урнашкан жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын файдалануның шәһәр төзелеше регламенты белән билгеләнгән чикләуләренең, федераль, региональ һәм жирле әһәмияттәге истәлекле урыннар территорияләренең күчесез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрында мондый зоналар, территорияләр чикләрендә күчесез милек объектларыннан файдалануны чикләуләренең туры килмәве;

5) территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәртү, туктату, мәдәни мирас объекты территориясе чикләрен, федераль әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен, региональ әһәмияттәге тарихи жирлек территориясен билгеләү, үзгәртү.

6) территорияне комплекслы үстерү түрүнда карар кабул итү;

7) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганды һәлак булганнарны күмү урыннарын ачыклау.

3. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту түрүндагы тәкъдимнәр тубәндәгеләр тарфыннан Комиссиягә жибәрелә:

1) жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре федераль әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, федераль башкарма хакимият органнары тарафыннан;

2) Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре региональ әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары тарафыннан;

3) Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре жирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларының эшләвенә, урнашуына комачауларга мөмкин булган очракларда, Зеленодольск муниципаль районның жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4) жирлек территориясендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып баруны җайга салу тәртибен камилләштерергә кирәк булган очракларда, жирле үзидарә органнары тарафыннан;

4.1) муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганды һәлак булганнарны күмү урыннары табылган очракларда Мамадыш-Әкил авыл жирлегенең жирле үзидарә органнары тарафыннан;

5) физик яисә юридик затлар тарафыннан инициатив тәртиптә йә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен куллану нәтижәсендә жир кишәрлекләре һәм капиталь төзелеш объектлары нәтижәле файдаланылмаса, аларның хокук ияләренә зыян китерелсә, жир кишәрлекләренең һәм капиталь төзелеш объектларының хакы кимесә, гражданнарның һәм аларның берләшмәләренең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре гамәлгә ашырылмаган очракларда.

6) вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы яисә Россия Федерациясе тарафыннан төзелгән һәм территорияне комплекслы үстерү түрүнде Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан кабул ителгән карарны гамәлгә ашыруны тәэмин итүче юридик зат тарафыннан;

7) Татарстан Республикасы билгелөгөн һәм кабул итеген Татарстан Республикасы, Мамадыш-Әкил авыл жирлөгө жирле администрациясе башлыгы тарафыннан терриорияне комплекслы үстерү турында каар кабул иткөн һәм терриорияне комплекслы үстерү турында каар кабул иткөн Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы, Мамадыш-Әкил авыл жирлөгө жирле үзидарә органы, йә терриорияне комплекслы үстерү турында каар кабул иткөн зат белән терриорияне комплекслы үстерү турында шартнамә төзегөн зат тарафыннан.

3.1. Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 31 статьясындагы 3.1 өлеше нигезендә федераль әһәмияттәге объектларны, региональ әһәмияттәге объектларны, муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларын (линия объектларыннан тыш) терриориаль планлаштыру документларында каалган жирлек территорияләрендә урнаштыру мөмкинлеге тәэммин итеген очракта, башкарма хакимиятенең вәкаләтле федераль органы, Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең вәкаләтле органы, муниципаль районның жирле үзидарә вәкаләтле органы вәкаләтле затка, әлеге объектларны урнаштыруны тәэммин иту максатларында, жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы таләп жибәрә.

3.2. Әлеге статьяның 3.1 өлешендә каалган очракта, вәкаләтле зат әлеге статьяның 3.1 өлешендә күрсәтелгән таләп алынган көннән алып утыз көн эчендә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертуңе тәэммин итә.

3.3. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында һәм 3.1 өлешендә каалган очракларда жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр керту максатларында, шулай ук конкрет терриориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгелөнгөн рөхсәт итеген файдалану төрләре бер мәртәбә үзгәртелгән очракта, капиталь төзелеш объектларының һәм (яисә) капитал төзелеш объектларының элек билгелөнгөн иң чик параметрлары үзгәртелмәгән, конкрет терриориаль зона өчен шәһәр төзелеше регламентында билгелөнгөн капитал төзелеш объектларының бер яисә берничә чик параметры бер тапкыр үзгәртелгән очракта, жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар үткәрү, жирдән файдалану кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы проектны кабул иту турындагы хәбәрне бастырып чыгару һәм әлеге статьяның 4 өлешендә каалган комиссиянең 4 өлешендә каалган бәяләмәсен әзерләү таләп итэлми.

3.4. Терриорияне комплекслы үстерү турында каарны гамәлгә ашыру максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертелгән очракта, мондый үзгәрешләр терриорияне комплекслы үстерү максатларында терриорияне планлаштыру проектын раслаган көннән алып туксан көннән дә соңга калмыйча кертелергә тиеш.

3.5. Муниципаль берәмлекләр чикләрендә урнашкан Ватанны саклаганда һәлак булганныарны күмү урыннарын ачыклауга бәйле рәвештә жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту мондый урыннар ачыкланган көннән алып алты ай дәвамында гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта жәмәгатьчелек белән фикер алышулар яисә гавами тыңлаулар уздыру таләп итэлми.

4. Комиссия Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш керту турында тәкъдимнәр кергән көннән алып егерме биш көн эчендә бәяләмә әзерли, анда жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында яисә мондый тәкъдимнә кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, кире кагу турында тәкъдимнәр кертелгән, һәм бу нәтижәне Башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

4.1. Әлеге кагыйдәләрне аэродром янындагы терриориядә билгелөнгөн кучемсез милек объектларыннан файдалануны чикләүгә туры китерүне күздә тоткан

Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турындагы проект Комиссия тарафыннан қарau қаралмаган.

5. Вәкаләтле зат, Комиссия бәяләмәсендәге тәкъдимнәрне исәпкә алып, егерме биш көн эчендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәреш керту турында яисә әлеге Кагыйдәләргә үзгәреш керту турында тәкъдимнәрне кире кагу хакында қарап қабул итә һәм, кире кагу сәбәпләрен курсәтеп, мәрәжәгать итүчеләргә әлеге қарапның күчермәсен җибәрә.

6. Вәкаләтле зат әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында курсәтелгән күрсәтмә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән башкарма хакимият органыннан алынганнан соң Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту турында қарап қабул итәргә тиеш. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 1.1 пунктында курсәтелгән күрсәтмәгә вәкаләтле зат судка шикаять бирергә мөмкин.

7. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясындағы 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органыннан, вазыйфаи заттан, дәүләт учреждениесеннән яисә жирле үзидарә органыннан рәхсәтsez корылма барлығы ачыкланган көннән алып аны сүткәнче яисә билгеләнгән таләпләргә туры китергәнче, мондый төзелеш урнашкан территориаль зонага, жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларынан рәхсәт итеген файдалану төрен, рәхсәт итеген төзелеш объектларын реконструкцияләүнең чикле параметрларын, рәхсәт итеген файдалану төрен һәм мондый төзелеш параметрларын билгеләүне күздә тоткан Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту рәхсәт итегни, рәхсәтsez корылма билгеләре булмау яки суд қарапның рәхсәтsez төзелгән корылманы жимерү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү турындагы дәгъваларны канәтгәтләндерүдән баш тарту турындагы қарапы законлы көченә керүе турында хәбәрнамә җибәрелә, әлеге хәбәрнамәне қарau нәтижәләре буенча жирле үзидарә органы тарафыннан Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 55.32 статьясының 2 өлешендә курсәтелгән дәүләт хакимиите башкарма органына, вазыйфаи затка, дәүләт учреждениесенә яки жирле үзидарә органына һәм алардан әлеге хәбәрнамә кергән очраклардан тыш.

8. Әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында қарапланған очракларда, мәдәни мирас объектлары территорияләрен, территорияләре чикләрен маҳсус шартлар белән файдалану зоналарын билгеләүгә, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләре чикләрен раслау өчен вәкаләтле дәүләт хакимиите башкарма органы яисә жирле үзидарә органы вәкаләтле затка территорияләрдән, мәдәни мирас объектлары территорияләреннән, федераль әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән, региональ әһәмияттәге тарихи жирлекләр территорияләреннән файдалануның маҳсус шартлары булган зоналар чикләрен жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә курсәту турында, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларынан файдалануны чикләүне билгеләү таләбен җибәрә.

9. Әлеге статьяның 8 өлешендә қарапланған таләпләр кергән очракта, территориядән файдалануның маҳсус шартлары булган зоналар барлыкка килу турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында йә әлеге статьяның 2 өлешендәге 3 - 5 пунктларында қарапланған нигезләрне ачыкланган көннән алып, жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен вәкаләтле зат жирләрдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр кертуңе мондый таләп нигезендә төгәлләштерү юлы белән тәэммин итәргә тиеш. Шул ук вакытта әлеге статьяның 8 өлешендә қарапланған таләп нигезендә аларны төгәлләштерү максатларында жирләрдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренә үзгәрешләр раслау таләп итегни.

10. Әлеге статьяның 9 өлеше нигезендә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрен төгәлләштерү сргы территорияләрне куллануның аерым

шартлары булган зоналар чикләрен, мәдәни мирас объектлары территорияләре, федераль әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләре, региональ әһәмияттәге тарихи җирлекләр территорияләрен күрсәтү, мондый зоналар, территорияләр чикләрендә җир кишәрлекләрнән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануны чикләүне билгеләү максатларында, әлеге статьяның 8 өлешендә каралган таләп кергән көннән, территориядән файдалануның маҳсус шартлары булган зоналарны билгеләү, үзгәрту яисә туктату турында, мәдәни мирас объекты территориясе чикләре турында белешмәләр хокукуын теркәү органыннан кергән көннән алып йә Жирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту өчен, әлеге статьяның 2 өлешендәгә 3 - 5 пунктларында каралган нигезләр ачыкланган көннән башлап, алты айдан артып китә алмый .

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«МАМАДЫШ-ӘКИЛ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӘЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

2 нче том

ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ
ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

2022 ел

ЖИРДӘН ФАЙДАЛАНУ ҺӘМ ТӨЗЕЛЕШ АЛЫП БАРУ КАГЫЙДӘЛӘРЕНЕҢ ДОКУМЕНТЛАР СОСТАВЫ

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Мамадыш-Әкил авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләре документлары составына түбәндәгеләр керә:

Кереш.

1. Составындагы текст өлеши:

1 нче том. Жирдән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләренә үзгәрешләр керту һәм куллану тәртибе;

2 нче том. Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталары. Шәһәр төзелеше регламентлары.

2. Составындагы график өлеши:

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIALЬ зоналар,

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасы. ТERRITORIЯNE махсус куллану шартлары булган зоналар.

3. Күшымта:

- ТERRITORIALЬ зоналар чикләре турындагы белешмәләр.

ЭЧТӘЛЕК

II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ	30
VIII БҮЛЕК. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы	30
18 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар.....	30
19 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар.....:Ошибка! Закладка не определена.	
III ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ	33
IX БҮЛЕК. Шәһәр тәзелеше регламентлары.....	35
21 статья. Шәһәр тәзелеше регламенты составы	35
22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр тәзелеше регламентлары:Ошибка! Закладка не определена.	
22.1. Рөхсәт ителгән куллануның ярдәмче тәрләре	37
22.2. Индивидуаль торак тәзелеше зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (Ж1)...	40
22.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр тәзелеше регламенты(ОД)	44
22.4. Инженерлық инфраструктурасы зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (И) 49	
22.5. Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (СХ2)	50
22.6. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр тәзелеше регламенты (СН1)	53
23 статья. Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр	54
24 статья. Шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнмәгән жирләр	54
25 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре ..	55
Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тәзелеш объектларын куллануны чикләү	56
26 статья. Территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү	57
26.1. Гомуми нигезләмәләр	57
26.2. Су белән тәэммин итү чыганакларын санитар саклау зоналары	58
26.3. Су саклау зоналары, ёске су объектларының яр буе саклау полосалары	59
26.4. Электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары	63
26.5. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары	65
26.6. Линияләрнең һәм элемтә корылмаларының саклау зоналары... Ошибка! Закладка не определенна.	
27 статья. Максус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү .....Ошибка! Закладка не определена.	
28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталъ тәзелеш объектларын куллануны чикләү ....Ошибка! Закладка не определена.	
XI БҮЛЕК. Халык өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәҗәдә тәэммин итү дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булганның максималь рөхсәт ителгән дәрәҗәсенең исәп-хисап курсәткечләре	68

II ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӨЗЕЛЕШЕН ЗОНАЛАШТЫРУ КАРТАСЫ

VIII БҮЛЕК. Шәнәр төзелешен зоналаштыру картасы

18 статья. Шәнәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар

1. «Шәнәр төзелешен зоналаштыру картасы. Территориаль зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре һәм аларның кодлы билгеләнешләре - территориаль зона тәре индексы һәм билгеләнгән территориаль зона номеры сурәтләнгән.

Территориаль зоналарның чикләре әлеге Кагыйдәләрнең 9 статьясындагы 1 томы нигезләмәләре нигезендә билгеләнгән.

2. Территория зоналарының һәр тәре өчен әлеге Кагыйдәләр белән шәнәр төзелеше регламенты билгеләнә, ул бер төрдәге билгеләнгән барлык территориаль зоналарга карата эш итә.

Территориаль зоналар төрләрен билгеләү өчен тубәндәге исемнәр һәм шартлы билгеләр (индекслар) кулланыла:

Территория зonasы төренең индексы	Территория зonasы төренең аталышы
Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зonasы (Ж1)
ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД)
И	Инженерлык инфраструктурасы зonasы (И)
CX2	Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зonasы (CX2)
CH1	Зиратлар урнаштыру зonasы (CH1)

Территория зonasы төрен яисә әлеге Кагыйдәләр кысаларында индексны билгеләү өчен куллану бертерле булып тора.

3. Билгеләнгән территориаль зоналарны идентификацияләү өчен территориаль зонаның номеры һәм исеме кулланыла. Билгеләнгән территориаль зона исеме түгәрәк жәяләр эчендә төзелгән территориаль зона тәре индексын һәм билгеләнгән территориаль зона номерларын үз эченә алган территория зonasы тәре исеменнән тора.

Территория зonasы индексы территориаль зона төренең индексына туры килә. Территория зоналарына карата әлеге Кагыйдәләр кысаларында «территориаль зона индексы» һәм «территориаль зона индексы» терминнарын куллану бер мәгънәгә ия. Бер үк төрле индекс булган барлык территориаль зоналар өчен гомуми шәнәр төзелеше регламенты гамәлдә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында түбәндәге территориаль зоналарның чикләре билгеләнгән:

Зона номеры	Зона индексы	Территория зонасы исеме	Зонаның урыны
1-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №1-1	Мамадыш-Әкил ав.
1-2	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №1-2	Мамадыш-Әкил ав.
2-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №2-1	Панау ав.
2-2	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №2-2	Панау ав.
3-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №3-1	Рус Танае ав.
4-1	Ж1	Индивидуаль торак төзелеше зонасы (Ж1) №4-1	Татар Танае ав.
4-2	ОД	Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зона (ОД) №4-2	Татар Танае ав.
4-3	И	Инженерлық инфраструктурасы зонасы(И) №4-3	Татар Танае ав.
5-1	И	Инженерлық инфраструктурасы зонасы (И) №5-1	Мамадыш-Әкил ав.
5-2	CX2	Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зонасы (CX2) №5-2	Мамадыш-Әкил авыл жирлеге
5-3	CH1	Зиратлар урнаштыру зонасы (CH1) №5-3	Мамадыш-Әкил авыл жирлеге

Территория зонасын билгеләү өчен әлеге Кагыйдәләр кысаларында аның исемен яисә номерын куллану бертерле мәгънәгә ия.

4. Билгеләнгән территориаль зоналарның чикләре чикләрнең бер яисә аннан да күбрәк контурларыннан торырга мөмкин.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк төрле индекс һәм территориаль зона номеры булган территориаль зоналарның чикләре контурлары бер күпконтурлы территориаль зонага керә.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында бер үк индекс булган территориаль зоналарның чикләре контурлары, әмма территориаль зоналарның төрле номерлары бер төрдәге төрле территориаль зоналарга керә.

5. Мәжбuri тәртиптә чикләр һәм шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнә торган территориаль зоналардан тыш, шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында шулай үк түбәндәгеләр күрсәтелде:

- шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә булуы кагылмый торган жирләр;
- шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр;
- барлық жир кишәрлекенә карата билгеләнгән территория зонасы регламенты нигезендә жир кишәрлекеге өлешләреннән фактта яисә планлаштырып файдалану территорияләре.

Күрсәтелгән жирләр һәм территорияләр өчен түбәндәге исемнәр һәм шартлы текст тамгалары (индекслар) кулланыла:

1) Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр

Индекс	Атамасы
ЛО	Линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре

ТОП**Гомуми файдаланудагы территорииләр**

2) шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләр

Индекс	Атамасы
УФ(ЛФ)	Урман фонды жирләре
ВО	Жир ёсте сулары белән капланган жирләр
СХ	Авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр составындагы авыл хужалыгы жирләре

3) Жирләрдән фактта яисә планлаштырыла торган файдалану территорииләре

Индекс	Атамасы
ОД-П	ОД-П зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориисе
СХ2-П	СХ2-П зонасы регламентына ярашлы рәвештә жирләрдән планлаштырылган файдалану территориисе

Күрсәтелгән жирләр hәм территорииләр территориаль зоналар булып тормый, әлеге жирләр hәм территорииләр чикләре турында белешмәләр өзөрләнми hәм Күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелми.

6. Россия Федерациисе Шәһәр тәзелеше кодексы нигезендә шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында мәжбүри тәртиптә мондый эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырылган очракта территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территорииләр билгеләнә. Мондый территорииләрнен чикләре бер яисә берничә территориаль зона чикләре буенча билгеләнә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территория муниципаль берәмлек чикләрендә Мамадыш-Әкил авыл жирлеге билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында курсәтелмәгән.

19 статья. Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар

1. «Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасы. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар» әлеге Кагыйдәләрнең аерылгысыз өлеше булып тора.

Бу картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре чагылдырылды, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануга естәмә чикләүләр кертәләр.

2. Әлеге Томның 30 нчы статьясенең 30.1 өлеше нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, әлеге Кагыйдә кысаларында территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленәләр: билгеләнгән, билгеләнүгә планлаштырыла торган, якынча.

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән һәм территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре генә күрсәтелә.

Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган ориентлашу зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Әлеге зоналарның якынча чикләре жирлекнең генераль планны нигезләү материаллары составына керә торган генераль планы карталарында чагылдырылырга мөмкин.

Территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр тәзелешен зоналаштыруны картадан алу мәгълүмати-белешмә характеристерда була. Территориянең махсус шартлары планлаштырылган зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә урнашкан жир кишәрлекләре хокукуы биручеләр мондый зоналар өчен билгеләнгән чикләүләрнең гамәлдә булын суд тәртибендә дәгъваларга хокуклы.

2. Жир кишәрлекләре һәм капиталъ тәзелеш объектлары, аларның характеристикалары күрсәтелгән зоналар чикләрендә тулысынча яисә өлешчә билгеләнгән яисә планлаштырыла торган территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләре һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануның әлеге Кагыйдәләргә туры килми торган чикләрендә урнашкан.

3. Күрсәтелгән картада территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләреннән тыш, махсус сакланылучы табигать территорияләре, мәдәни мирас объектлары территорияләре, ачыкланган мәдәни мирас объектлары, мәдәни мирас объектлары билгеләренә ия объектлар чикләре; тарихи жирлекләр территорияләре чикләре чагылдырылырга мөмкин.

20 статья. Территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр

1. Әлеге Кагыйдәләргә мәжбүри күшымта итеп билгеләнгән территориаль зоналар чикләре урынының график тасвиrlамасы булган билгеләнгән территориаль зоналар чикләре турында белешмәләр, күчемсез мәлкәтнең Бердәм дәүләт реестрын алып бару өчен файдаланыла торган координаталар системасында әлеге чикләрнең характеристлы нокталары координаталары исемлеге була.

Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексы нигезендә жирлекнең жирле үзидарә органнары шулай ук территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвиrlамасын әзерләргә хокуклы. Әлеге Кагыйдәләр проектын эшләү кысаларында территориаль зоналар чикләре урынының текст тасвиrlамасы әзерләнмәгән һәм территориаль зоналар чикләре турындагы белешмәләргә кертелмәгән.

2. Территория зоналары чикләре турындагы белешмәләр түбәндәгеләр

рөвешендә бирелә:

- 1) Россия Федерациясе Икътисадый үсөш министрлыгының 2018 елның 23 декабрендәге 650 номерлы боерыгы белән расланган «Торак пунктлар, территориаль зоналар, максус сакланылуучы табигать территорияләре, территорияләрдән, территориядән файдалануның максус шартлары булган зоналар урнашу урынының график тасвирламасы» нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән жирлекнәң территориаль зоналары чикләре турында белешмәләр булган PDF форматындагы электрон документ;
- 2) территориаль зоналар чикләре турында мәгълүматны күчемсез мәлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен кирәклे XML форматындагы электрон документлар рөвешендә.

ІІІ ӨЛЕШ. ШӘНӘР ТӘЗЕЛЕШЕ РЕГЛАМЕНТЛАРЫ

ІХ БҮЛЕК. Шәнәр тәзелеше регламентлары

21 статья. Шәнәр тәзелеше регламенты составы

1. Шәнәр тәзелеше регламентында жир кишәрлекләренең хокукий режимы билгеләнә, шулай ук жир кишәрлекләре өстендей һәм жир астында булган барсына да бер үк һәм аларны тәэзу процессында һәм капиталь тәзелеш объектларын эксплуатацияләү процессында кулланыла.

2. Шәнәр тәзелеше регламентлары тубәндәгеләрне исәпкә алып билгеләнде:

1) территориаль зона чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан фактта файдалануны;

2) жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан гамәлдәге һәм планлаштырыла торган файдалануның төрле төрләренең бер территориаль зонасы чикләрендә яраштыру мөмкинлекләре;

3) функциональ зоналар һәм аларның генераль план белән билгеләнгән планлаштырыла торган үсеш характеристикалары;

4) территория зоналары төрләре;

5) мәдәни мирас объектларын, шулай ук махсус сакланыла торган табигать территорияләрен, башка табигать объектларын саклау таләпләре.

3. Шәнәр тәзелеше регламентының гамәлдә булуы шәнәр тәзелешен зоналаштыру картасында билгеләнгән территориаль зона чикләрендә урнашкан барлык жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларына кагыла.

4. Шәнәр тәзелеше регламентының гамәли көче тубәндәге жир кишәрлекләренең кагылмы:

1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни ядкарьләренең) бердәм дәүләт реестрына кертелгән ядкарьләр һәм ансамбльләр территорияләре чикләрендә, шулай ук мәдәни мирас объектлары ачыкланган ядкарьләр яисә ансамбльләр территорияләре чикләрендә;

2) гомуми файдаланудагы территорияләр чикләрендә;

3) линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм/яисә линия объектлары белән мәшгуль булган объектлар;

4) файдалы казылмалар чыгару өчен бирелгән.

5. Шәнәр тәзелеше регламентлары махсус икътисадый зоналар һәм социаль-икътисадый үсеше алдан билгеләнә торган территорияләр чикләрендә урнашкан авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр, авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалығы жирләренең, авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составында авыл хужалығы жирләренең тыш, запас жирләр, махсус сакланылуучы табигать территорияләре жирләре (дәвалау-савыктыру урыннары һәм курортлар жирләренең тыш) өчен билгеләнмәгән.

6. Тиешле территориаль зона чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларына карата шәнәр тәзелеше регламентында тубәндәгеләр күрсәтелә:

1) жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалану төрләре;

2) жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рөхсәт ителгән тәзелешнең, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары;

3) Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә торган жир кишәрлекләренең һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү;

4) шәнәр тәзелеше регламенты билгеләнә торган территория зонасы

чикләрендә территорияне комплекслы үстерү буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру каралган очракта, территориянен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешенең мөмкин булган минималь күрсәткечләренең һәм күрсәтелгән объектларның халық өчен территориаль уңайлылык дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре өстәмә рәвештә күрсәтелә.

7. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп тәрләрен билгеләү һәр территориаль зонага карата мәжбүри кулланылырга тиеш, аңа карата шәһәр тәзелеше регламенты билгеләнә.

8. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлық тәрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төп тәрләренә карата өстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Төп яки шартлы рәхсәт ителгән төр урынына рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрен куллану рәхсәт ителми.

9. Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән бер төрен үзгәрту, әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә техник регламентлар таләпләрен үтәгән очракта, шәһәр тәзелеше регламенты нигезендә гамәлгә ашырыла.

10. Дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләрдән, дәүләт һәм муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш, жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм ярдәмчел тәрләре жир кишәрлекләренә һәм капиталь тәзелеш объектларына хокук ияләре тарафыннан өстәмә рәхсәтләрдән һәм килештерүләрдән башка мәстәкйиль рәвештә сайлана.

11. Жир кишәрлекләреннән яисә капиталь тәзелеш объектыннан файдалануның шартлыча рәхсәт ителгән төренә рәхсәт бири Россия Федерациясе Шәһәр тәзелеше кодексының 39 статьясы нигезендә әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр тәзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган яисә шәһәр тәзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен, мондый файдалануның башка төренә үзгәрту турындагы каарлар федераль законнар нигезендә кабул ителә.

13. Линияле объектларны (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) урнаштыру, саклагыч корылмаларны (утыртмаларны), мелиорация объектларын, антenna-мачта корылмаларын, мәгълүмат һәм геодезик тамгаларны урнаштыру теләсә кайсы территориаль зонада рәхсәт ителгән файдалануның рәхсәт ителгән тәрләре исемлегендә күрсәтелмичә генә рәхсәт ителә.

14. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану тәрләре Росреестрның 2020 елның 10 октябрендәге П/0412 номерлы боерыгы белән расланган жир кишәрлекләреннән файдалануның рәхсәт ителгән тәрләре классификаторы (алга таба - Классификатор) нигезендә билгеләнә. Күрсәтелгән классификаторда рәхсәт ителгән файдалану тәрләре атамалары, аларның кодлары (санлы билгеләре) һәм жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төрен тасвирлау бар. Жир кишәрлекләреннән рәхсәт ителгән файдалану төренең текстлы исеме һәм аның коды (санлы билгеләнеше) бертөрле булып тора.

15. Жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән тәзелешнең ин чик параметрлары, капиталь тәзелеш объектларын реконструкцияләү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

1) жир кишәрлекләренең ин чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре,

шул исәптән аларның мәйданы;

2) катларның чикле саны һәм биналарның, корылмаларның чикле биеклеге;

3) жир кишәрлекгә чикләрендә төзелеш алыш баруның максималь проценты, ул жир кишәрлекенең бәтен мәйданына төзелеп бетәргә мөмкин булган суммар мәйданы нисбәтә буларак билгеләнә;

4) биналарны, төзелешләрне, корылмаларны мөмкин кадәр урнаштыру урыннарын билгеләү максатларында жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр, якында биналар, корылмалар төзү тыела.

16. Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре һәм рәхсәт ителгән төзелешнең, капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнең иң чик параметрлары, кагыйдәләр, техник регламентлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары, санитария кагыйдәләре тарафыннан иң чик параметрларга карата таләпчән таләпләр каралмаган очракларда кулланыла.

17. Жир кишәрлекенең минималь күләменә (мәйданына) чикләүләр бер хокукка ия булган файдалануның бер тәре булган чиктәш жир кишәрлекләренең кагылмый.

18. Бинаның беренче катларында барлық өске катлар да бар, шул исәптән мансард катлары да, шулай ук цоколь катның өске өлеше планлаштырылган билге дәрәҗәсеннән кимендә 2 метрга югарырак күтәрелсә.

18.1. Классификатор коды белән рәхсәт ителгән куллану тәре өчен корылмаларның (антенна-мачта) иң чик биеклеге билгеләнергә тиеш түгел.

19. Жир кишәрлекен төзүнең максималь проценты жир кишәрлекенең үрнашкан барлық биналарның һәм корылмаларның мәйданын, яссылыклы корылмалардан һәм жир кишәрлекеге өслегендәге капиталъ төзелеш объектларыннан (объектның жир асты өлеше) тыш, исәпкә ала.

20. Территориаль зоналар чикләрендә жир кишәрлекләрен һәм капиталъ төзелеш объектларын бертигез файдалану рәхсәт ителгән бертерле төрдәге өстәмә зоналар үрнаштырылыша мөмкин, әмма жир кишәрлекләренең чик(минималь һәм (яисә) максималь күләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең , реконструкцияләүнең иң чик параметрлары белән һәм шундый зурлыклар һәм параметрлар белән туры килгән

22 статья. Территориаль зоналарның шәһәр төзелеше регламентлары

Шәһәр төзелеше регламентлары территориаль зонаның һәр тәренә карата билгеләнә. Территория зонасының һәр тәренең шәһәр төзелеше регламентының гамәли көче әлеге төрдәге барлық билгеләнгән территориаль зоналарга кагыла.

22.1. Рәхсәт ителгән куллануның ярдәмче төрләре

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлық төрләре жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның төп һәм шартлы рәхсәт ителгән төрләренә карата өстәмә буларак кына рәхсәт ителә һәм алар белән бергә гамәлгә ашырыла. Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче тәрен сайлап алу төп яки шартлы рәвештә рәхсәт ителгән күренешкә өстәмә рәвештә генә мөмкин, аны төп яки шартлы рәхсәт ителгән тәр үрүнына билгеләргә ярамый.

Жир кишәрлекләренең иң чик (минималь һәм (яисә) максималь күләмнәре, шулай ук рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмче төрләре өчен жир кишәрлекләре чикләреннән минималь чигенүләр күрсәтелми, чөнки алар файдалануның төп яисә шартлы рәхсәт ителгән тәре белән билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламентында әлеге тәрне Классификаторда тасвиrlау нигезендә конкрет төп яки шартлы рәхсәт ителгән тәр өчен рәхсәт ителгән рәхсәт

ителгән файдалануның ярдәмчө төрләре күрсәтелми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре; файдалануның ярдәмчө төре билгеләнә торган төп яисә шартлы рәхсәт ителгән төр кодлары һәм ярдәмчө төрләр өчен рәхсәт ителгән төзелешнең ин чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмчө төре коды	Рәхсәт ителгән файдалануның ярдәмчө төре исеме	Куллануның ярдәмчө төре билгеләнә торган төп һәм шартлы рәхсәт ителгән төрләре кодлары	Капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнең һәм реконструкцияләүнең ин чик параметрлары	
			катларның чикле саны, төзелешнең чикле биеклеге	төзелешнең максималь проценты
1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэммин итү	1.8, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	1.8	0	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалығы хайваннарын көтү	1.8	0	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	2.1.1; 2.5; 2.6; 4.1	1 кат, 4.5 м	20%
3.1.1.1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	1.7; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.16; 1.17; 1.18; 2.1.1; 2.4; 2.5; 2.7.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	3.5.2, 6.12	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәту	2.5; 2.6; 3.2.4	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәnlеге объектлары	3.6.2	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	1.8, 1.9, 1.10, 1.11	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	3.4.1, 3.4.2, 3.10.1, 4.8.1, 5.2.1, 6.4, 6.9, 7.6, 9.2.1, 12.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	4.3, 4.4, 4.7, 4.8.1, 5.2.1, 7.6, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	3.1, 3.1.2, 3.4.2, 3.8, 3.8.1, 3.9.2, 3.9.3, 4.1, 4.8.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
4.9.1.3	Автомобиль юу урыннары	4.9, 4.9.1.1, 4.9.1.4	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән
4.9.1.4	Автомобиль ремонтлау	4.9.1.1, 4.9.1.3	2 кат, 10 метр	билгеләнмәгән

5.1.3	Спорт белән шөгылъләну өчен мәйданчыклар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	0	билгеләнмәгән
5.4	Кече суднолар өчен причаллар	3.6.2, 5.2.1, 9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	9.2.1	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	1.13	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән

22.2. Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1)

Шәхси торак төзелеше зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (Ж1) өлеге Кагыйдәләр билгеләгән Ж1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Шәхси торак төзелеш зоналары урнаштыру өчен билгеләнгән:

- индивидуаль торак төзелеше һәм шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен билгеләнгән шәхси жир кишәрлекләре белән аерым торучы торак йортлар;
- блокланган торак йортлар;
- аз катлы торак йортлар (дүрт катка кадәр, мансарды да кертеп).

Торак зоналарда социаль һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге аерым торган, төзелгән яисә күшүп төзелгән объектларны, сәламәтлек саклау объектларын, мәктәпкәчә, башлангыч гомуми һәм урта гомуми белем бирү объектларын, күльт биналарын, автомобиль транспорты стоянкаларын, гараж билгеләнешендәге объектларны, гражданнарның яшәвенә бәйле һәм әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамый торган объектларны урнаштыру рәхсәт ителә. Торак зоналар составына шулай ук бакчачылыкны алып бару өчен билгеләнгән территорияләр дә кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки бүлеп бирү юлы белән) код белән рәхсәт ителгән файдалану төрләре белән 2.1, 2.2 фронт буйлап жир кишәрлекенең минималь кинлеге 12 м булырга тиеш; код белән 2.3 - 6 м, код өчен 2.1.1 - 27 м булырга тиеш.

Катларның ин чик саны һәм кодлар белән рәхсәт ителгән куллану төрләре өчен ин чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклеге - 3,5 м яссы тубә башына, 4,5 м тәгәрмәчле тубә очына кадәр.

Шәхси торак төзелеше өчен тубәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- участокның чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;
- участок чикләреннән алып хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;
- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше участокта урнашкан хужалык корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;
- үзәкләштерелгән канализация булмаганды бәдрәфтән су белән тәэммин иту чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким түгел.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен тубәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- Участок чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким түгел, урам яғыннан (йөрү) - 3 метрдан ким түгел.

- 2-3 кат биекләтәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

- шул ук биналарның тәрәзәләре 10 метрдан да ким булмаган озын яклары һәм торцалары арасында.

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан тубәндәге ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яштәге халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;

- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалык максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерләр мәйданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Өстәмә корылмалар, автомобиль транспортын саклау урыннарыннан тыш, урамнар яғыннан урнаштыру рәхсәт ителми.

Чиктәш участоклар арасындағы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэммин ителгән өлештә кояш яктысын үткәрә торган чөлтәрсыман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь тәзелеш объектларын рәхсәт ителгән тәзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	Жир күләме күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Тәзелеш нең максима ль процент ы	Жир кишәрлеге чикләреннә н минималь чиғенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.1	Индивидуаль торак тәзелеше өчен	мин. - 1000 макс. - билгеләнмә гән	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алып бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	мин. - 1000 макс. - билгеләнмә гән	3 кат/18 м	40 %	3/3
2.3	Блоклы торак тәзелеше	мин. - 1000 макс. - билгеләнмә гән	3 кат/18 м	60 %	3/3
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте курсату	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	10/билгелән мәгән
3.8	Ижтимагый идарә	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

9.3	Тарихи-мәдәни әшчәнлек	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0.1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
12.0.2	Территорияне төзекләндөрү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре

2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмә гән	4 кат (мансадны да кертеп)/20 м	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмә гән	Билгеләнмәгә н /4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.1.1.	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.2.1	Социаль хезмәт күрсәтү йортлары	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәтү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.6.1	Мәдәни-ял итү әшчәнлеге объектлары	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.7	Дини куллану	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте курсату	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.4	Кибетләр	билгеләнмә гән	2 кат/ билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.5	Банк һәм иминият эшчәнлеге	билгеләнмә гән	2 кат/ билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмә гән	2 кат/ билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.7	Кунакханә буенча хезмәте курсату	билгеләнмә гән	3 кат/ билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.9.1. 3	Автомобиль юу урыннары	билгеләнмә гән	2 кат/10 м	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.9.1. 4	Автомобиль ремонтлау	билгеләнмә гән	2 кат/10 м	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
6.8	Элемтә	билгеләнмә гән	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
13.1	Яшелчәчелек алыш бару	мин. - 300 макс. - 600	0/0	0 %	билгеләнмәг ән
13.2	Бакчачылық алыш бару	мин. - 300 макс. - 600	билгеләнмәгә н	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлекенең урамнары һәм башка якларыннан чигенү курсаткечләре китерелә.

«н.у.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлық төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы

төрлөре өчен әлеге Томның II бүлгөндө күрсөтлөгөн таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендө билгелөнө

Әлеге статьяда жайга салынмаган күрсөткөчлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләплөре нигезендө билгелөнө.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре түбәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлекен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бүлү юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм аннан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китеү;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеге барлыкка килу һәм мәйданы жир кишәрлекләренең иң чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен формалаштыру мөмкинлеге булмау.

22.3. Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның (ОД) шәһәр төзелеше регламенты

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналарның шәһәр төзелеше регламенты әлеге Кагыйдәләр билгеләгән ОД индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Күпфункцияле ижтимагый-эшлекле зоналар мәдәният, сәүдә, сәламәтлек саклау, җәмәгать туклануы, социаль һәм мәдәни-көнкүреш билгеләнешендәге объектлар, эшкуарлық эшчәнлеге, урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү объектлары, административ, фәнни-тикшеренү учреждениеләре, культ биналары, автомобиль транспорты тукталышлары, эшлекле, финанс билгеләнешендәге объектлар, гражданнарның тормыш эшчәнлеген тәэммин итүгә бәйле башка объектлар урнаштыру өчен билгеләнгән.

Ижтимагый-эшлекле зоналарда урнаштыру өчен рөхсәт ителгән капиталъ төзелеш объектлары исемлегенә торак йортлар, блокланган төзелеш йортлары, күпфатирлы йортлар, кунакханәләр, жир асты яки күпкатлы гаражлар кертелергә мөмкин.

Жир кишәрлекләре барлыкка килгәндә (шул исәптән, бүлешү яки бүлеп бирү юлы белән) рөхсәт ителгән куллану төрлөре белән 2.1, 2.2 кодлы жир кишәрлекенең минималь киңлеге урам фронты (юл) буенда 12 м дан ким булмаска тиеш; 2.3 коды белән – 6 м дан да ким булмаска тиеш, 2.1.1 коды белән – 27 м дан да ким булмаска тиеш.

Катларның иң чик саны һәм кодлар белән рөхсәт ителгән куллану төрлөре өчен иң чик биеклек 2.1, 2.2, 2.3 төп биналарга, корылмаларга һәм корылмаларга карата билгеләнә. Ярдәмчел корылмаларның максималь биеклеге - 3,5 м яссы түбә башына, 4,5 м кыек түбә очына кадәр.

Индивидуаль торак төзелеше өчен түбәндәге ераклыкларны алырга кирәк:

- кишәрлек чигеннән торак йорт стенасына кадәр - кимендә 3 метр, урам яғыннан (юл йөрү) - кимендә 3 метр;

- кишәрлек чигләреннән алып хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 1 метр;

- торак бина тәрәзәләреннән алып күрше кишерлектә урнашкан хужалық корылмаларына кадәр - кимендә 10 метр;

- үзәкләштерелгән канализация булмаганды, күрше йортның диварларына кадәр ара - 12 метрдан да ким түгел;

- үзәкләштерелгән канализация булмагандың бәдрәфтән су белән тәэммин итү чыганагына кадәр ара (кое) - 25 метрдан да ким булмаган.

Блокланган һәм аз катлы күпкатлы торак төзелеше өчен түбәндәгә ераклықларны алыша кирәк:

- кишәрлек чигеннән алып торак йорт стенасына кадәр 2.3 коды өчен - 3 метрдан да ким түгел, урам яғыннан (йөргү) - 3 метрдан ким түгел; код өчен 2.1.1 - 3 метрдан ким түгел, урам яғыннан (юл йөргү) - 3 метрдан ким түгел;

- 2 - 3 кат биекләтәге торак биналарның озын яклары арасында: 15 м дан да ким булмаган; 4 кат: 20 м дан да ким булмаган (көнкүреш өзеклекләре);

- торак бүлмәләрнең тәрәзәләре белән шул ук биналарның озын яклары һәм яннары арасында -10 метрдан да ким булмаган

Гомуми файдаланудагы мәйданчыклар торак һәм ижтимагый биналардан түбәндәгә ераклыкта урнаштырылырга тиеш:

- балаларны торак биналарга кадәр уйнау өчен - 12 м;
- өлкән яштәгә халыкның ялы өчен - 10 м;
- автомобиль кую өчен - 10 м;
- спорт белән шөгыльләнү өчен 10 метрдан 40 метрга кадәр;
- хужалық максатлары өчен - 20 м;
- калдыклар өчен контейнерлы мәйданчыклар - 20 метрдан 100 метрга кадәр.

Чиктәш кишәрлекләр арасындағы материал һәм тип киртәләр, яшелчә бакчалары белән тәэммин ителгән өлештә кояш яктысын үткәрә торган чөлтәрсүман итеп кабул ителә.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв. м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелешн ең максималь ь процент	жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр, м
Рөхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
2.7	Торак төзелешенә хезмәт күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүнә тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.2.2	Халыкка социаль ярдәм күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

3.2.3	Элемтә хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.2.4	Тулай торак	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.3	Көнкүреш хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.4.1	Амбулатор-поликлиника хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.4.2	Стационар медицина хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.5.1	Мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	10/билгелән мәгәр
3.5.2	Урта һәм югары һәнәри белем	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	10/н.у.
3.6.1	Мәдәни-ял итү эшчәnlеге объектлары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.7	Дини куллану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.7.1	Дини йолаларны тормышка ашыру	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.7.2	Дини идарә һәм мәгариф	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.8	Иҗтимагый идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.8.1	Дәүләт идарәсе	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.8.2	Вәкиллек эшчәnlеге	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.9.2	Фәнни тикшеренүләр уткәрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.10.1	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.1	Эшлекле идарә	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.5	Банк һәм иминият эшчәnlеге	билгеләнмәгән	2 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгеләнмәгән	3 кат/ билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.7	Кунакханә буенча хезмәте күрсәту	билгеләнмәгән	5 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.8.1	Күңел ачу чаралары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

5.1.1	Спорт-тамаша чараларын тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
5.1.2	Биналарда спорт белән шөгыльләнүне тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
5.1.3	Спорт белән шөгыльләнү өчен мәйданчыклар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
9.3	Тарихи-мәдәни эшчәнлек	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан маҳсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
12.0.1	Урам-юл чeltәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
12.0.2	Территорияне тезекләндөрү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

Шартлы рәвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре

2.1	Индивидуаль торак төзелеше өчен	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән.	3 кат/18 м	50 %	3/3
2.1.1	Аз катлы күп фатирлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	4 кат (мансады да кертеп)/20 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
2.2	Шәхси ярдәмче хужалык алыш бару өчен (йорт яны жир кишәрлеге)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
2.3	Блоклы торак төзелеше	МИН. - 1000 макс. - билгеләнмәгән	3 кат/18 м	60 %	3/3
2.5	Урта катлы торак төзелеше	билгеләнмәгән	8 кат/билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
2.6	Күп катлы торак йорт (биек төзелеш)	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.2.1	Социаль хезмәт курсату	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән	билгеләнмәгән

	йортлары	н	ән	мәгән	ән
3.4.3	Махсус билгеләнештәге медицина оешмалары	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.2	Сәүдә объектлары (сәүдә үзәкләре, сәүдә-куңел ачу үзәкләре (комплекслар)	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.3	Базарлар	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгеләнмәгә н	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнмәг ән

Искәрмәләр.

«Жир кишәрлеге чикләреннән минималь чигенүләр» графасында вакланма аша жир кишәрлекенең урамнары һәм башка якларыннан чигенү курсәткечләре китерелә. «н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлгендә курсәтләгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсәткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

Шәһәр төзелеше регламенты тарафыннан билгеләнгән жир кишәрлекләренең чик (минималь) күләмнәре тубәндәге очракларда кулланылмый:

- жир кишәрлеге хосусый милектәге жир кишәрлекен һәм дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге жирләрне һәм (яисә) жир кишәрлекләрен яңадан бўлу юлы белән һәм мәйданы жир кишәрлекләренең ин чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен жирлектә формалаштыру мөмкинлеге булмау юлы белән төзелсә;

- ике һәм андан күбрәк жир кишәрлекләрен берләштерү юлы белән жир кишәрлеге барлыкка китерү;

- гамәлдәге күчемсез милек объекты астында төзелә торган жир кишәрлеке барлыкка килу һәм мәйданы жир кишәрлекләренең ин чик (минималь) күләменә туры килә торган жир кишәрлекен формалаштыру мөмкинлеге булмау.

22.4. Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И)

Инженерлык инфраструктурасы зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (И) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән И индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Инженерлык инфраструктурасы зоналары инженерлык инфраструктурасы объектларын, шул исәптән корылмаларны һәм коммуникацияләрне урнаштыру өчен, шулай ук техник регламентлар таләпләре нигезендә мондый объектларның санитар-саклау зоналарын урнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән тәрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану тәре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелеш нең максималь проценты	жир кишәрлеге чикләрен нән минималь чигенүләр, м
Рәхсәт ителгән куллануның тәп тәрләре					
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгеләнмәгән	1 кат/4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.1. 1	Коммуналь хезмәтләр курсәтү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр курсәтүне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
4.9	Эш урынындагы гаражлар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
6.7	Энергетика	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
7.5	Торба үткәргеч транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.1	Су объектларыннан гомууми файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

12.0. 1	Урам-юл чөлтәре	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән ән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
12.0. 2	Территорияне төзекләндерү	билгеләнмәгән	билгеләнмәгән ән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
Шартлы рөвештә рөхсәт ителгән куллану төрләре					
4.4	Кибетләр	билгеләнмәгән	3 кат/билгелә нмәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.8	Элемтә	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
7.4	Һава транспорты	билгеләнмәгән	билгеләнмәг ән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

Искәрмәләр.

«Н.У.» шартлы қыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рөхсәт ителгән файдалануның төп һәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлегендә курсателгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә.

Әлеге статьяда җайга салынмаган курсаткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.5. Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2)

Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СХ2) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СХ2 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Авыл хужалығы билгеләнешендәге объектлар зоналары авыл хужалығы эшчәнлеген алып бару, фермер хужалыклары, фәнни-тикшеренү, уку һәм азыл хужалығы житештерүенә бәйле башка максатлар эшчәнлеген тәэмин итү өчен, шулай ук аквакультура (балыкчылык), шул исәптән азыл хужалығы житештерүе өчен кирәклे капиталь төзелеш объектларын үрнаштыру өчен билгеләнгән.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рөхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	Жир кишәрлек е күләме, га	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелеш нең максима ль процент ы	Жир кишәрлек е чиликләрен нән

					минималь чигенұләр, м
Рөхсөт ителгән куллануның төп төрләре					
1.3	Яшелчәчелек *)	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.5	Бакчачылық	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.8	Терлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.9	Жәнлекчелек	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.10	Кошчылық	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.11	Дүңғызычылық	макс. - 50	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.12	Умартачылық	макс.- 1	билгелән мәгән	10 %	билгеләнмәгән
1.13	Балықчылық	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.14	Авыл хужалығын фәнни яктан тәэмин итү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.15	Авыл хужалығы продукциясен саклау һәм эшкәрту	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.17	Питомниклар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.18	Авыл хужалығы житештерүен тәэмин итү	макс. - 10	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
1.19	Печән чабу	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
1.20	Авыл хужалығы хайваннарын көтү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
2.7.1	Автотранспортны саклау	билгелән мәгән	билгелән мәгән 4.5 м	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1	Коммуналь хезмәте күрсәтү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	0 %	билгеләнмәгән
3.1.1.	Коммуналь хезмәтләр күрсәтү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтүне тәэмин итүче оешмаларның административ биналары	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэмин итү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән
3.10.	Амбулатор ветеринария хезмәте күрсәтү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнмәгән

4.4	Кибетләр	билгелән мәгән	3 кат/ билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
4.6	Жәмәгать туклануы	билгелән мәгән	2 кат/ билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
4.9.1. 1	Транспорт чараларына ягулық салу	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
4.9.1. 3	Автомобиль юу урыннары	билгелән мәгән	2 кат/10 м	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.9	Складлар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.9.1	Склад мәйданчыклары	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.12	Фәнни-житештерү эшчәнлеге	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.2	Су объектларыннан маҳсус файдалану	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
12.0. 1	Урам-юл чөлтәре	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
12.0. 2	Территорияне төзекләндөрү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

Шартлы рәвештә рәхсәт ителгән куллану төрләре

3.9.2	Фәнни тикшеренүләр үткәрү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
3.9.3	Фәнни сынаулар үткәрү	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
4.10	Күргәзмә-ярминкә эшчәнлеге	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
5.3	Ay hәм балык totу	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
6.8	Элемтә	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

Искәрмәләр.

*) Капиталь төзелеш объектлары булганда, яшелчәчелек теплицалардан файдаланып.

«н.у.» шартлы кыскаруы мәгънәсе билгеләнмәгән параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән hәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның барлык төрләре рәхсәт ителгән файдалануның төп hәм шартлы төрләре өчен әлеге Томның II бүлгегендә күрсәтелгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә

Әлеге статьяда җайга салынмаган күрсәткечлөр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

22.6. Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1)

Зиратлар урнаштыру зоналарының шәһәр төзелеше регламенты (СН1) әлеге Кагыйдәләрдә билгеләнгән СН1 индексы булган территориаль зоналарга кагыла.

Зиратлар урнаштыру зоналары күмү урыннарын (зиратларны, крематорийларны, башка күмү урыннарын) урнаштыру һәм эшләту өчен билгеләнгән. Әлеге төр зоналарны урнаштыру күрсәтелгән зоналарны бүлеп бирү юлы белән генә тәэммин ителә һәм башка территориаль зоналарда рәхсәт ителми.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануның рәхсәт ителгән төрләре; жир кишәрлекләренең чик (минималь һәм (яки) максималь) күләме һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары:

Рәхсәт ителгән куллану төре		Жир кишәрлекләренең чик күләмнәре һәм капиталь төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен иң чик параметрлары			
Код	Атамасы	Жир кишәрлеге күләме, кв м.	катлар саны / корылма биеклеге	Төзелеш нең максималь проценты	Жир кишәрлек е чикләрен нән минималь чигенүләр ,м
Рәхсәт ителгән куллануның төп төрләре					
3.1	Коммуналь хезмәтә күрсәту	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
3.1.1 .1	Коммуналь хезмәтләр күрсәту	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
3.1.2	Коммуналь хезмәтләр күрсәтуне тәэммин итүче оешмаларның административ биналары	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
3.9.1	Гидрометеорология өлкәсендәге һәм аның белән чиктәш өлкәләрдәге эшчәнлекне тәэммин итү	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
7.2.3	Гомуми кулланылыштагы транспорт тукталышлары	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.1	Су объектларыннан гомуми файдалану	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.2	Су объектларыннан махсус файдалану	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
11.3	Гидротехник корылмалар	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән
12.0	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре (территорияләре)	билгеләнм әгән	билгелән мәгән	билгелән мәгән	билгеләнм әгән

12.0. 1	Урам-юл чөлтөрө	билгелөнм өгөн	билгелөн мөгөн	билгелөн мөгөн	билгелөнм өгөн
12.0. 2	Территорияне төзеклөндөрү	билгелөнм өгөн	билгелөн мөгөн	билгелөн мөгөн	билгелөнм өгөн
12.1	Ритуаль эшчөнлөк	билгелөнм өгөн	билгелөн мөгөн	билгелөн мөгөн	билгелөнм өгөн
Шартлы рөвештө рөхсөт ителгөн куллану төрлөре					
билгелөнмөгөн					

Искәрмәләр.

«н.у.» шартлы кыскаруы мөгънәсе билгелөнмөгөн параметрлар белән билгеләнде.

Жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсөт ителгөн файдалануның барлык төрлөре рөхсөт ителгөн файдалануның төп һәм шартлы төрлөре өчен әлеге Томның II бүлегендә курсателгән таблица, 22 статья, 22.1 пункты нигезендә билгеләнә

Әлеге статьяда жайга салынмаган курсаткечләр техник регламентлар, норматив техник документлар, шәһәр төзелешен проектлау нормативлары һәм башка норматив документлар таләпләре нигезендә билгеләнә.

23 статья. Шәһәр төзелеше регламентларының гамәли көче кагылмый торган жирләр

ЛО - линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнгән һәм (яисә) сыйыкча объектлар белән мәшгуль жир кишәрлекләре.

ТОП – Гомуми файдаланудагы иң яхшы территорияләр.

Линия объектларына электр линияләре, элементе линияләре (шул исәптән линия-кабель корылмалары), торбауткәргечләр, автомобиль юллары, тимер юл линияләре һәм башка шундый корылмалар керә.

Шәһәр төзелеше регламентларының гамәлдә көче кагылмый торган жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә жирле үзидарәнең вәкаләтле органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары гамәлдә булмаган яисә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рөхсөт ителгөн файдалануның бер төрен үзгәрту турындагы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул ителә.

Линия объектларын урнаштыру (гомуми файдаланудагы тимер юллардан һәм гомуми файдаланудагы федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юлларыннан тыш) теләсә кайсы территориаль зонада рөхсөт ителгөн файдалануның рөхсөт ителгөн төрләре исемлегендә курсателмичә рөхсөт ителә.

24 статья. Шәһәр төзелеше регламентлары билгелөнмөгөн жирләр

ЛФ - урман фонды жирләре.

ВО - ёске сулар белән капланган жирләр.

СХ - авыл хуҗалығы жирләренең жирләре.

Шәһәр төзелеше регламентлары билгелөнмөгөн жир кишәрлекләрен куллану федераль законнар нигезендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органнары,

Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимиятенең вәкаләтле органнары яисә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә. Шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнми торган жирләрдә урнашкан жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан рәхсәт ителгән файдалануның бер төрен үзгәртү турындагы каарлар федераль законнар нигезендә мондый файдалануның башка төренә кабул итә.

Жирләрдән яисә жир кишәрлекләреннән урман фонды жирләре составыннан файдалану урманчылыкның урман хужалығы регламенты белән билгеләнә, аның чикләрендә урман фонды жирләре урнашкан, урман мәнәсәбәтләре өлкәсендәге федераль һәм региональ законнар нигезендә билгеләнә.

Жир өсте сularы белән капланган жирләрдән файдалану Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә вәкаләтле башкарма хакимият органнары тарафыннан билгеләнә.

Авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалығы жирләренә торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан күпъеллык үсентеләр (бакчалар, виноградлыклар һәм башкалар) биләгән чәчүлекләр, печәнлекләр, кәтүлекләр, ятмалар, жирләр керә. Авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалығы жирләренең өстенлекләре кулланылышта һәм аерым сакланырга тиеш. Авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләр составындағы авыл хужалығы жирләре гражданнарның үз ихтыяжлары өчен бакчачылыкны алып бару территориясе чикләренә кертелә алмый, шулай ук бакча йортлар, торак йортлар, хужалық корылмалары һәм бакча жир кишәрлекендә гаражлар төзу өчен файдаланыла алмый.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында авыл хужалығы жирләре СХ индексы белән билгеләнә торган авыл хужалығы жирләре составына жирләрне тискәре йогынтыдан саклау функциясен башкара торган авыл хужалығы юллары, урманны саклый торган утыртмалары, агач-куак үсемлекләре булган авыл хужалығы билгеләнешендәге башка жирләр кертелергә мөмкин

25 статья. Жирләрдән фактта яисә планлаштырылган файдалану территорияләре

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында территорияне чагылдырырга тиеш, алар өчен территориаль планлаштыру документлары нигезендә территориядән файдалануның маxсус шартлары булган шәһәр төзелеше регламентлары һәм зоналары билгеләнергә тиеш, әмма әлеге территорияләр өчен гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә территория зonasы билгеләнә алмый.

Мондый территорияләрне билгеләү өчен жирләрдән (жир кишәрлеге яисә аның өлеше) факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясе төшөнчәсе кулланыла.

Жир кишәрлекенең бер өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территориясе - жир кишәрлекенең зур булмаган өлешен биләгән территория (шул исәптән ике яки аннан да аерымланган кишәрлектән торган бердәм жир файдаланудагы), ул фактта кулланыла яки теге яки бу территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты нигезендә файдалану планлаштырыла, ул бәтен жир кишәрлекенең яисә аның өлешенә карата билгеләнә алмый.

Һәр жир кишәрлекенең бер генә территориаль зонага каравы турындагы законнар таләпләре нигезендә, территориаль зона жир кишәрлекенең бер өлешенә карата (шул исәптән бердәм жирдән файдалануның аерымланган кишәрлекене карата) билгеләнә алмый. Жир кишәрлекенең бер өлешен фактта яисә планлаштырып файдалануга туры килә торган территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламенты, рәхсәт ителгән файдалану төрләренең, жир кишәрлекләренең

иң чик (минималь) һәм (яисә) максималь күләмнәренең һәм рәхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларының, жир кишәрлекенең калган (зуррак) өлешен капиталъ төзелеш объектларын реконструкцияләүнен барлық жир кишәрлекенә кагыла алмый.

Жир кишәрлеге өлешен фактта яисә планлаштырып куллану территорияләре территориаль зонаның хокукый статусы юк. Әлеге территорияләрнең чикләре, шулай ук территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның аларга туры килә торган чикләре ориентир рәвешендә була һәм тиешле функциональ зоналар һәм зоналар чикләре нигезендә жирлекнең генераль планы карталарында территориядән файдалануның махсус шартлары булган шәһәр төзелеше зonasы карталарында чагылдырыла.

Әлеге территорияләрне шәһәр төзелеше зоналаштыру карталарында билгеләү өчен жир кишәрлекенең фактта файдаланган очракта, яки жир кишәрлеге өлешен планлаштырган очракта «-Ф» индексы белән тулыландырылган өлеше булган жир кишәрлекенең факттагы территориаль зonasы яисә планлаштырылган өлеше индексы кулланыла.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру карталарында жирләрдән фактта һәм планлаштырылган файдалануның тубәндәге төрләре курсателгән:

CX2-Ф - CX2 зonasы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

CH1-Ф - CH1 зonasы регламенты нигезендә жирләрдән фактта файдалану территориясе.

ОД - П жирләрне ОД зonasы регламентына ярашлы рәвештә куллану планлаштырыла торган территория.

CX2 - П жирләрне CX2 зonasы регламентына ярашлы рәвештә файдалану планлаштырыла торган территория.

Гамәлдәге законнар нигезендә жирләрнең хокукый статусы җайга салынмаган территорияләр, әгәр алар кешеләр тормышына һәм сәламәтлегенә, әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудырмаса, гамәлдә чикләнмәгән рәвештә озак була ала. Жир кишәрлекенең бер өлешен факттагы яисә планлаштырылган файдалану территориясендә булган капиталъ төзелеш объектларын төзү яки реконструкцияләүгә рәхсәт алу өчен жир кишәрлекен ызанлау (булешү яки бүлеп би्रү) үткәрергә һәм территорияне факттагы яки планлаштырылган куллануга туры килә торган, территориаль зона чикләрен билгеләү өлешендә, әлеге Кагыйдәләргә үзгәрешләр керттергә кирәк.

Шәһәр төзелешен зоналаштыру картасында жирләрдән фактта файдалану территориясе сыйфатында шулай ук урман фонды жирләрендә яисә махсус саклана торган территорияләрдә шәһәр төзелеше регламентлары билгеләнмәгән жир кишәрлекләре дә курсателә ала.

Х БҮЛЕК. Жир кишәрлекләрен һәм капиталь тәзелеш объектларын куллануны чикләү

26 статья. Территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

26.1. Гомуми нигезләмәләр

1) Россия Федерациисе Жир кодексы нигезендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән файдалануның чикләве билгеләнә, әгәр жир асты байлыклары, һава һәм су законнары турындагы законнарда башкасы каралмаган булса, алар жир өстендей һәм жир өслегендә булган барлык нәрсәгә кагыла һәм мондый жир кишәрлекләрендә урнашкан күчемсез мәлкәт объектларын урнаштыруны һәм (яисә) файдалануны чикли һәм (яисә) территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар урнаштыру максатларына туры килми торган башка эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен жир кишәрлекләреннән файдалануны чикли яисә тыя.

2) Россия Федерациисе Жир кодексының 105 статьясында билгеләнгән территориинен махсус шартлары булган зоналар төрләренең тулы исемлеге.

3) Федераль закон нигезендә, жир кишәрлекләрен һәм капиталь тәзелеш объектларын куллануны чикләу бары тик күләме һәм (яки) чикләре федераль закон таләпләре нигезендә рәсми рәвештә билгеләнгән территориидән файдалануның аерым шартлары булган зоналар чикләрендә генә гамәлдә. Жирлекләрнең, шәһәр округларының жирле үзидарә органнары үз вәкаләтләренә кертелмәгән территориидән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның күләмнәрен һәм (яисә) чикләрен билгели алмый.

Шуңа ярашлы рәвештә әлеге Кагыйдәләр кысаларында территориидән файдалануның махсус шартлары булган зоналар өч төргә бүленә:

- билгеләнгән - Россия Федерациисе законнары нигезендә чикләре билгеләнгән һәм расланган зоналар;

- билгеләүгә планлаштырыла торган-зоналары, чикләре Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрне билгеләүнен беркетелгән күләмнәренә һәм бертерле кагыйдәләренә (критерийларына) ия;

- якынча зоналары - зоналары, чикләре Россия Федерациисе законнары нигезендә билгеләнмәгән һәм расланмаган, ләкин законнар нигезендә билгеләнергә тиеш булган зоналар чикләрне билгеләүнен беркетелгән күләмнәренә һәм бертерле кагыйдәләренә (критерийларына) ия; мондый зоналар өчен закон дәрәжәсендә бары тик якынча үлчәмнәр билгеләнгән, мондый зоналар чикләрен билгеләгән очракта исәп-хисаплар һәм (яки) әйләнә-тирә мохиткә йогынты дәрәжәсенең натураль үлчәуләрен уздыру юлы белән аныкланырга тиеш.

4) Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориидән файдалануның махсус шартлары булган билгеләнгән зоналарның чикләре генә мәҗбүри тәртиптә zaglyldyryla.

5) Шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында шулай ук гамәлдәге объектларга карата территориине файдалануның махсус шартлары булган зоналарның чикләре zaglyldyryga мәмкин, алар өчен федераль законнарда һәм Россия Федерациисенең норматив хокукий актларында территориине файдалануның махсус шартлары булган зоналар чикләрен билгеләүнен бер үк төрле кагыйдәләре билгеләнгән

Мондый зоналарга линия объектларының (электр тапшыру линияләре, торбауткәргечләр, элемтә линияләре), автомобиль юлларының юл буе полосалары,

су саклау зоналары һәм өске су объектларының яр буе саклау полосалары керә. Мондый зоналарның чикләре шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында чагылган очракта, өлеге чикләр рәсми билгеләнгән (расланган) зоналардан территориянең махсус шартлары булган аерым шартлы билгеләр белән чагылдырыла.

Мондый зоналарның чикләрен аерып алу өлеге зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү мәгълүмат-белешмә характеристында була һәм федераль законнар нигезендә билгеләнүгә планлаштырыла торган чикләр һәм чикләүләр буларак карала. Территориянең махсус шартлары булган зоналарның тұлышынча яисә өлешчә ориентлашу чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең һәм капиталъ тәзелеш объектларының хокук ияләре өлеге зоналарда жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләүнде суд тәртибендә дәгъва белдерергә хокуклы.

6) шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында территориядән файдалануның махсус шартлары булган якынча зоналары чикләре чагылдырылмый, чөнки алар якынча характерга ия һәм жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә юридик көчкә ия түгел. Россия Федерациясе суд практикасы нигезендә, территориядән шәһәр тәзелешен зоналаштыру картасында файдалануның махсус шартлары булган зоналарның якынча чикләре алынган очракта, жирдән файдалану һәм тәзелеш алып бару кагыйдәләре мондый зоналар чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталъ тәзелеш объектларыннан файдалануны чикләү өлешендә гамәлдә булмаган дип танылырга мөмкин.

Якынча булган зоналарга федераль законнар таләпләре нигезендә билгеләнмәгән предприятиеләрнен, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-саклау зоналары, су белән тәэммин иту чыганакларын саклауның икенче һәм ёченче пояслары зоналарының, су астында калу һәм су басу зоналарының, радиотехник объектны тапшыра торган чикләү зоналарының, территориянең махсус шартлары булган зоналарның һәм ярдәмче зоналарның башка төрләре керә, федераль законнар нигезендә зоналар күләмнәре исәпләүләр һәм (яисә) табигый тикшеренүләр (үлчәүләр) нигезендә билгеләнергә тиеш

7) Мамадыш-Әкил авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясендә территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарның түбәндәгә төрләре билгеләнде яисә урнаштырылырга тиеш:

- эчәргә яраклы һәм хужалық-көнкүрешне су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналары;
- су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары;
- электр чөлтәре хужалығы объектларын саклау зоналары;
- газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары;
- линияләрнең һәм корылмаларның һәм элемтә саклау зоналары;

26.2. Су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналары

Су белән тәэммин иту чыганакларын санитар саклау зоналарының төрләре һәм күләмнәре СанПин 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэммин иту чыганакларын һәм эчәргә яраклы сularны санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэммин иту чыганаклары санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) су алу җайланмаларының, барлық су үткәру корылмаларының мәйданчыкларының һәм су үткәру каналының территориясен үз ёченә ала. Су белән тәэммин итуңең жир асты чыганакларын санитар саклау

зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшәле ағачлар утырту рәхсәт ителми, сүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлық тәзелеш тәрләре, шул исәптән тәрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалық-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану рәхсәт ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ЗСОның беренче поясыннан читтә урнашкан якындагы көнкүреш яки житештерү канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә ағып тәшүче суларны канализация белән жиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясы (чикләүләр поясы) су чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территориияне үз эченә ала.

Жир асты су чыганакларының санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә тубәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйле яна скважиналар бораулау һәм яңа тәзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); эшкәртелгән суларны жир асты оғыкларына утырту һәм каты калдыкларны жир асты байлыкларын эшкәрту; ягулык-майлау складлары, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар, сәнәгать ағынтылары, шламосаклагычлар һәм жир асты суларын химик пычрату куркынычын тәэммин итә торган башка объектлар урнаштыру; санитар саклау зонасында мондый объектларны урнаштыру жир асты суларын саклауда сакланган килеш файдаланганда гына рәхсәт ителә, жир асты суларын саклаганда, махсус чарапарны үтәгәндә, жир асты суларын чүпләүдән саклаганда, жир асты суларын саклаганда, жир асты суларын пычратуга контролльдә тоту органнарын исәпкә алып, Роспотребнадзорның санитария күзәтчелеге органнары бәяләмәсен исәпкә алып, санитария күзәтчелеге органнары бәяләмәсен исәпкә алып.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә жир асты суларын микроб пычрату куркынычы тудыручи зиратларны, терлек каберлекләрен, ассенизация кырларын, фильтрлау кырларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру; ашламалар һәм агулы химикатлар куллану; тәп файдаланудагы урманнарны кисү тыела.

26.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе яклау полосалары

Су белән тәэммин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының тәрләре һәм күләмнәре СанПин 2.1.4.1110-02 «Су белән тәэммин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы суларны санитар саклау зоналары» нигезендә билгеләнә.

Су белән тәэммин итү чыганаклары санитар саклау зоналарына (алга таба - ЗСО) ия. Санитар саклау зоналары өч пояс составында оештырыла.

Беренче пояс (катый режимлы) су алу җайланмаларының, барлық су үткәру корылмаларының мәйданчыкларының һәм су үткәру каналының территориясен үз эченә ала. Су белән тәэммин итүнең жир асты чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы күләме сакланган жир асты суларын кулланганда 30 м һәм жир асты суларын тиешенчә сакламаганда 50 м тәшкил итә.

Беренче пояс чикләрендә югары көпшәле ағачлар утырту рәхсәт ителми, сүткәргеч корылмаларны эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлық тәзелеш тәрләре, шул исәптән тәрле билгеләнештәге торба үткәргечләр салу, торак һәм хужалық-көнкүреш биналарын урнаштыру, кешеләр яшәве, агулы химикатлар һәм ашламалар куллану ителми.

Биналар, икенче пояс территориясендә санитар режимны исәпкә алып, ССЗның беренче поясыннан читтө урнашкан якындагы көнкүрөш яки житештеру канализациясе системасына яки чистарту корылмаларының жирле станцияләренә канализация суларын ағызу өчен җиһазландырылган булырга тиеш.

Икенче һәм өченче поясы (чикләүләр поясы) су чыганакларының пычрануын кисәтү өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Жир асты су чыганакларының санитар саклау зоналарының икенче һәм өченче пояслары чикләрен исәп-хисап белән билгелиләр.

Санитария саклау зонасының икенче һәм өченче пояслары чикләрендә тубәндәгеләр тыела: туфрак катламын бозуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа тәзелеш (Роспотребнадзор идарәсенең территориаль бүлекчәсе белән мәжбүри килештерелгән очракта житештерелә); файдаланылган суларны жир асты горизонтларына күчерү һәм каты калдыкларны жир асты катламнарына күчерү, жир асты байлыкларын эшкәрту; ягулык-майлау материаллары, агу химикатлары һәм минераль ашламалар складларын, сәнәгать ағымнары, шлам саклау складларын һәм жир асты суларының химик пычрану куркынычына бәйле башка объектларны урнаштыру. Санитар саклау зонасының өченче поясы чикләрендә мондый объектларны урнаштыру, геологик контроль органнары бәяләмәсөн исәпкә алып бирелгән Роспотребнадзор органының санитар-эпидемиологик бәяләмәсө булганда, су горизонтын пычратудан саклау буенча маҳсус чараптар үтәлгән очракта гына рәхсәт ителе.

Шулай ук икенче пояс чикләрендә тубәндәгеләр тыела: жир асты суларының микроблар пычрану куркынычына бәйле зиратларны, үләт базларын, ассенизация басуларын, фильтрация басуларын, тирес саклагычларны, силос траншеяларын, терлекчелек һәм кошчылык предприятиеләрен һәм башка объектларны урнаштыру ; ашламалар һәм агу химикатларын куллану; төп кулланылыштагы урманны кису.

26.3. Су саклау зоналары, өске су объектларының яр буе саклау полосалары

Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы нигезендә, Россия Федерациясе су кодексы су саклау зоналары елгаларның, инешләрнең, құлләрнең, сусаклагычларның яр буе линиясенә тоташкан һәм күрсәтелгән су объектларының пычрануын, чүпләнүен, ләм утыруын, суларының саегүүн булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннар һәм үсемлекләр дөньясының башка объектларының яшәү тирәлеген саклау максатларында хужалык һәм башка эшчәнлекне ғамәлгә ашыруның маҳсус режимы билгеләнә торган территорияләрдән гыйбарәт.

Су саклык зоналары чикләрендә хужалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр көртөлә торган территорияләрдә яр буе саклау полосалары урнаштырыла.

Елгаларның су саклау зоналарының, инешләрнең киңлеге һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлеге тиешле яр сыйығыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасы киңлеге, аларның чишмә башыннан елгалар яисә инешләр өчен тубәндәге озынлык белән билгеләнә:

- 10 километрга кадәр - 50 метр;
- 10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр;
- 50 километрдан һәм аннан да күбрәк - 200 метрдан.

Су саклау зоналары чикләрендә тубәндәгеләр тыела:

- туфракның уңдырышлылыгын көйләү максатларында ағып төшүче сулардан файдалану;

- зиратларны, үләт базларын, житештеру һәм куллану калдықларын күмү урыннарын, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне, радиоактив калдықларны күмү пунктларын урнаштыру;

- заарлы организмнарга каршы көрәш буенча авиация чарапарын гамәлгә ашыру;

- транспорт чарапарының (махсус транспорт чарапарыннан тыш) хәрәкәте итүе һәм туктап торуы, юллар буйлап хәрәкәт итүдән һәм юлларда һәм каты өслекле махсус жиһазландырылган урыннарда тукталудан кала;

- ягулық салу станцияләрен, ягулық-майлау материаллары складларын урнаштыру (ягулық салу станцияләре, ягулық-майлау материаллары складлары портлар, суднолар тәзү һәм суднолар ремонтлау оешмалары, эчке су юллары инфраструктурасы территорияләрендә, әйләнә-тире мохитне саклау һәм Су кодексы таләпләрен үтәү шарты белән урнаштырылган очраклардан тыш), транспорт чарапарын техник карау һәм ремонтлау өчен файдаланыла торган техник хәзмәт күрсәту станцияләре, транспорт чарапарын юу;

- пестицидлар һәм агрохимикатлар өчен махсуслаштырылган саклагычлар урнаштыру, пестицидлар һәм агрохимикатлар куллану;

- ағым суларны, шул исәптән дренаж суларны ағызу;

- гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару (гомумтаралган файдалы казылмаларны эзләү һәм чыгару 1992 елның 21 февралендәге 2395-І номерлы "Жир асты байлыклары турында" РФ Законының 19.1 статьясы нигезендә расланган техник проект карапанча, РФ жир асты байлыклары турындагы законнары нигезендә бирелгән тау бүлекләре һәм (яки) геологик бүленешләр чикләрендә файдалы казылмаларның башка төрләрен эзләү һәм чыгару белән шәгыльләнүче жир асты байлыкларыннан файдаланучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган очраклардан тыш).

Су законнары һәм әйләнә-тире мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә, су саклау зоналары чикләрендә су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэммин итә торган корылмалар объектларын проектлау, тәзү, реконструкцияләү, файдалануга тапшыру, эксплуатацияләү рәхсәт ителә. Су объектын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан саклауны тәэммин итә торган корылма төрен сайлау әйләнә-тире мохитне саклау өлкәсендәге законнар нигезендә билгеләнгән пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнары ташлауның мөмкин нормативларын үтәү зарурлығын исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Су объектларын пычранудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм сулыкларны саегудан саклауны тәэммин итә торган корылмалар дигендә тубәндәгеләр аңлашыла:

- үзәкләштерелгән су чыгару системалары (канализацияләр), явым-төшем суларын ағызу өчен үзәкләштерелгән су чыгару системалары;

- ағып тәшүче суларны үзәкләштерелгән су чыгару системаларына ағызу (ташландык суларны ағызу) өчен корылмалар һәм системалар (шул исәптән яңыр суларын, кар суларын, үтеп кергән жир асты суларын, сиптерү-юу өчен тотыла торган суларны һәм дренаж суларын) әгәр алар шундый сулар өчен билгеләнгән булса;

- ағып тәшүче суларны (шул исәптән яңыр суларын, кар суларын, инфильтрация, су сиптерү һәм дренаж суларын) чистарту өчен аларны чистартуны әйләнә-тире мохитне саклау өлкәсендәге законнар һәм Су кодексы таләпләре нигезендә билгеләнгән нормативлардан чыгып тәэммин итә торган локаль чистарту корылмалары;

- житештеру һәм куллану калдықларын жыю корылмалары, шулай ук ағып тәшүче

суларны (шул исәптән яңыр суларын, кар суларын, инфильтрация суларын, су юу һәм дренаж суларын) су үткәрми торган материаллардан ясалған приемникларга чыгару (агызу) корылмалары һәм системалары.

Су саклау зоналары чикләрендә урнашкан һәм ағып тәшүче суларны чистарту корылмалары белән жиһазландырылмаган гражданнарның бакчачылық, яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләре территорияләренә карата, аларны мондый корылмалар белән жиһазландырган һәм (яисә) үзәкләштерелгән системаларга totashтырган вакытка кадәр, әйләнә-тире мохиткә пычраткыч матдәләр, башка матдәләр һәм микроорганизмнар керүне булдырмый торган су үткәрми торган материаллардан ясалған приемниклар куллану рөхсәт ителә.

Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының текәлегенә бәйле рәвештә билгеләнә һәм кирегә авышу өчен 30 м яисә кире авышу өчен 0 м, 40 м тәшкил итә һәм 3 м авышу өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, чишмә башыннан алып тамагына кадәр 10 км дан да кимрәк булган инеш өчен су саклау зonasы яр буе яклау полосасы белән туры килә. Елганың, инешнен чишмә башлары өчен су саклау зonasы радиусы илле метр күләмendә билгеләнә.

Яр буе саклау полосалары чикләрендә су саклау зonasы өчен билгеләнгән чикләуләр белән беррәттән түбәндәгеләр тыела:

- жирләрне сөрү;
- юыла торган грунтларның өемнәрен урнаштыру;
- авыл хужалыгы терлекләрен көтү һәм алар өчен жәйге лагерьлар, ванналар оештыру

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе линиясе буйлап гомуми файдалану өчен билгеләнгән яр буе полосасы билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 метр тәшкил итә, озынлыгы чишмә башыннан тамагына кадәр 10 километрдан да артык булмаган яр буе полосасы каналларыннан , шулай ук елгалардан һәм инешләрдән тыш . Яр буе полосасы каналларының, шулай ук елгаларның һәм инешләрнең киңлеге, озынлыгы чишмә башыннан алып тамакка кадәр ун километрдан да артмаган, 5 метр тәшкил итә. Шәһәр төzelешен зоналаштыру картасында 5 метр киңлектәге яр буе полосалары чагылдырылмый.

Һәр гражданин гомуми файдаланудагы су объектларының яр буе полосасыннан, шул исәптән һәвәскәр һәм спорт балыкчылыгы һәм йөзу чарапарын жәлеп итү өчен, файдаланырга хокуклы (механик транспорт чарапарын кулланмыйча).

Яр буе полосасы чикләрендә жир кишәрлекләрен хосусыйлаштыру тыела.

26.4. Электр чөлтәре хужалыгы объектларын саклау зоналары

Электр чөлтәре хужалыгы объектларының сак зоналары «Электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү тәртибе һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның маxsus шартлары турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карапы нигезендә электр чөлтәре хужалыгының гамәлдәгә линияләренең һәм корылмаларының сакланышын тәэмин итү өчен билгеләнә.

Электрүткәргечнең һава линияләре буйлап сак зоналары жир кишәрлеге өслеге һәм һава киңлеге (электр тапшыруының һава линияләре терәкләренең биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә билгеләнә, параллель вертикаль яссылыklar белән чикләнгән, алар қырыйдагы үткәргечләрдән электр тапшыру линиясенең ике яғында да калыша, аларның аерылгысыз торышы түбәндәгә ераклыкта:

- 1 кВ кадәр - 2 м;
- 1 дән 20 кВ - 10 м га кадәр;

- 35 кВ - 15 м;
- 110 кВ - 20 м;
- 220 кВ - 25 м;
- 500 кВ - 30 м.

Электр тапшыруның жири асты кабель линияларе буйлап сак зонасы жири асты байлыклары кишерлеке өслегенен бер өлеши (электр үткөргечләрнен) кабель сыйыкларын салу тирәнлегене туры киле торган тирәнлектә) белән чикләнгән, кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы электр тапшыру линиясенен ике яғында да калыша торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән өлеши рәвешендә билгеләнә.

Саклау зоналарында электр чөлтәре хужалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашыру, шул исәптән аларның зарар күрүенә яисә юкка чыгаруына китерү, һәм (яисә) гражданнарның гомеренә, сәламәтлегенә һәм физик яисә юридик затларның мөлкәтенә зыян китерү, шулай ук экологик зыян салуга һәм янгын чыгуга китерү тыела. Аерым алгандан, тубәндәгеләр тыела:

- электр чөлтәре хужалыгы объектларына керү өчен төзелгән юл һәм керү юллары чикләрендә теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр чөлтәре хужалыгы объектларына керү өчен кирәклө юл һәм подъездлар булдырмыйча, керүгә комачауларга мөмкин булган корылмалар төзергө;
- чүплекләр урнаштырырга;
- удар механизмнар белән эшләү, авырлыгы 5 тоннадан артык булган авырлыкны ташлау, сыек һәм коррозия матдәләре һәм ягулык-майлау материаллары чыгару һәм түгү (жири асты кабель линияләренең саклык зоналарында).

Электр чөлтәре хужалыгы объектларының саклык зоналарында 1000 Вольттан артык көчәнеше белән, шулай ук тубәндәгеләр тыела:

- теләсә нинди саклагычларны, шул исәптән ягулык-майлау, материалларны саклау яки урнаштыру;
- балалар һәм спорт мәйданчыклары, стадионнар, базарлар, сәүдә нокталары, кыр станнары, мал-туар өчен зоналар, гаражлар һәм барлык төр машиналар һәм механизмнар кую урыннары урнаштыру, билгеләнгән тәртиптә рәхсәт итеплән эшләрне башкармаучы кешеләренең күп жыелуы белән бәйле теләсә нинди чарагалар үткәру (нава электр тапшыру линияләренең сак зоналарында);
- саклагычларны теләсә нинди, шул исәптән ягулык-майлау материаллары белән күшарга яки урнаштырырга.

Саклау зоналары чикләрендә чөлтәр оешмасын язмача рәхсәтсез тубәндәгеләр тыела:

- биналар һәм корылмалар төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү;
- тау, шартлату, мелиоратив эшләр, шул исәптән жирләрне вакытлыча су басу белән бәйле булган;
- агач һәм куаклар утырту һәм кисү;
- юл өслегеннән гомуми биеклеке 4,5 метрдан артык булган йөксез яисә йөк төялгән машиналар һәм механизмнар йөрү (нава электр линияләренең сак зоналарында);
- 4 м дан артык биеклектәге авыл хужалыгы машиналарын һәм жиһазларны кулланып кыр авыл хужалыгы эшләрен башкару.

26.5. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналары

"Газ бүлү чөлтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында" Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2000 елның 20 декабрендәге 878 номерлы карары

нигезендә газ бұлғы чөлтәрләре өчен түбәндәге сак зоналары билгеләнә:

а) тышкы газұтқәргечләр трассасы буйлап - газұтқәргечнең һәр яғыннан 2 метр ераклықта уза торған шартты сызықтар белән чикләнгән терриория рәвешендә;

б) полиэтилен торбалардан жири асты газұтқәргечләре трассалары буйлап, газұтқәргеч трассасын билгеләу өчен, бакыр үткәргеч торбалардан 3 метр ераклықта һәм капма-каршы яктан 2 метр ераклықта уза торған шартты сызықтар белән чикләнгән терриория рәвешендә;

в) торбаларның материалына карамастан мәңгелек туңлы грунтларда тышкы газұтқәргеч трассалары буйлап-газұтқәргечнең һәр яғыннан 10 метр ераклықта шартты линияләр белән чикләнгән терриория рәвешендә;

г) аерым газ регулятор пунктлары тирәсендә - өлеге объектлар чикләреннән 10 метр ераклықта үткәрелгән йомық линия белән чикләнгән терриория рәвешендә. Биналар янындағы газны җайга салу пунктлары өчен саклау зонасы регламентланмый;

д) газұтқәргечләрнең су асты кичүләре буйлап суднолар һәм сал йөри торған елгалар, құлләр, сусаклагычлар, каналлар аша- су өслегеннән су тәбенә қадәр газұтқәргечнең һәр яғыннан 100 м ераклыктагы параллель яссылықтар арасында төзелгән су пространствосы участогы рәвешендә ;

е)урманнар һәм ағач-куак үсемлекләре аша үтүче поселокара газұтқәргечләр трассасы буенда-6 метр киңлектәге узу рәвешендә, газұтқәргечнең һәр яғыннан 3 зәр метр. Газұтқәргечләрнең жири өсте кишәрлекләре өчен ағачлардан торбаутқәргечкә қадәр ераклық газұтқәргечне эксплуатацияләу срокы дәвамында ағачларның биеклегеннән дә ким булмаска тиеш.

Газ бұлғы чөлтәрләренең саклау зоналарына керә торған жири кишәрлекләренә аларның заарларның кисәтү яисә аларны нормаль эксплуатацияләу шартларын бозу максатларында түбәндәге чикләүләр (йөкләүләр) урнаштырыла:

а) торак-граждан һәм житештерү билгеләнешендәге объектлар төзергә;

б) эксплуатация оешмалары белән килештереп, күперләрне, коллекторларны, аларда урнашкан газ бұлғы чөлтәрләрен, автомобиль һәм тимер юлларны шуши газұтқәргечләрне алдан алып чыкмыйча, жимерергә һәм реконструкцияләргә;

в) газ бұлғы чөлтәрләрен жимерудән саклый торған яр нығыту корылмаларын, су үткәрү жайламаларын, жири өстендәге һәм башка корылмаларны жимерергә;

г) танып белү билгеләрен, контроль-үлчәу пунктларын һәм газ бұлғы чөлтәрләренең башка жайламаларын күчерергә, заарларга, күмел куярга, юкка чыгарырга;

д) чүплекләр һәм складлар корырга, кислота, тоз, селте һәм башка химик актив матдәләр эремәләрен түгәргә;

е) саклау зоналарын чикләргә һәм аларны томаларга, эксплуатация оешмалары персоналарының газ бұлғы чөлтәрләренә көрүенә, хезмәт құрсатуны үткәрүгә һәм килгән зияннарны бетерүгә каршылық құрсәтергә;

ж) учак ягарга һәм ут чыганакларын урнаштырырга;

з) 0,3 метрдан артық тирәнлектә авыл хужалығы һәм мелиорация кораллары һәм механизмнары белән баз казырга, жирне казырга һәм эшкәртергә;

и) газ көйләү пунктларының, катод һәм дренаж саклау станцияләренең, жири асты коелары люкларының капкаларын һәм ишекләрен ачарга, элемтә, яктырту һәм телемеханика системаларын электр белән тәэммин итүне кабызу яки сундерү;

к) жири өсте газұтқәргечләренә, киртәләргә һәм газ бұлғы чөлтәрләре биналарына чит предметларны ташларга, баскычларны терәп куярга, терәкләр бәйләргә, аларга менәргә;

л) мәстәкайль рәвештә газ бұлғы торған чөлтәрләргә тоташырга.

Югарыда құрсәтелгән чикләүләргә туры килми торған урман хужалығы, авыл хужалығы һәм башка әшләр, һәм жири горизонтын бозу һәм 0,3 метрдан артық

тирәнлеккә туфрак эшкәрту белән бәйле булмаган эшләр, газ тарату чөлтәренең сак зонасында жир кишәрлекләре милекчеләре, хужалары яки файдаланучылар тарафыннан, эшләр башланганчы кименде 3 эш көне кала, эксплуатация оешмасына алдан язмача хәбәр итү шарты белән башкарыла. Газ бүлү чөлтәрләренең саклау зоналарында жир кишәрлеге өслеген бозу һәм 0,3 метрдан артык тирәнлектә туфрак эшкәрту башкарыла торган алдагы пунктларда каралмаган хужалык эшчәнлеге газ бүлү чөлтәрләренең эксплуатацияләү оешмасының язмача рәхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

26.6. Линияләренең һәм элемтә корылмаларының саклау зоналары

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 1995 елның 09 июнендейге «Россия Федерациясе элемтә линияләренең һәм корылмаларын саклау кагыйдәләрен раслау турында» 578 номерлы Карап (алга таба - Карап) нигезендә махсус куллану шартлары булган саклау зоналары билгеләнә:

- урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан жир асты кабельләре өчен һәм элемтә линияләренең һава линияләре һәм радиофикация линияләре өчен - жир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә һәр яктан кименде 2 метр ераклыктагы һава элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең кырый үткәргечләреннән параллель туры сызыклар белән билгеләнгән жир кишәрлекләре рәвешендә;

- суднолар һәм сал йәри торган елгалар, күлләр, сусаклагычлар һәм каналлар (арыклар) аша чыкканды, элемтә линияләре өчен һәм элемтә кабеле өчен - су өслегеннән бөтен тирәнлектә су пространствосы кишәрлекләре рәвешендә, һәр яктан дингез кабеле трассасыннан 0,25 дингез миль ераклығындагы параллель яссылыклар белән билгеләнгән су төбендәге жир кишәрлекләре рәвешендә, елга, күл, сусаклагыч һәм каналлар (арыклар) һәр яктан 100 метрга күчкәндә, параллель яссылыклар белән билгеләнгән;

- элемтә кабель линияләрендә жир өсте һәм жир асты хезмәт күрсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктлары өчен-көчәйтү һәм регенераци пунктларын урнаштыру үзәгеннән ябык сызық белән билгеләнә торган жир кишәрлекләре рәвешендә, яисә аларны жимерү чигенән кименде 3 метрга һәм жирне тоташтыру контурларыннан 2 метрдан да ким булмаган күләмдә

Жир кишәрлекендә юридик яки физик затка караган жир кишәрлекендә элемтә линиясенең яки радиофикация линиясенең саклык зонасында грунт ачуга бәйле барлык эш тәрләрен (0,3 метрдан да артмаган тирәнлектәге сәрүдән тыш) житештерүгә заказ би्रүче (төзүче) тарафыннан әлеге элемтә линиясе яки радиофикация линиясе карамагында булган предприятиедән язмача ризалык алышырга тиеш.

Элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре трассаларында саклык зоналарының жир мәйданы, юридик һәм физик затлар тарафыннан, Россия Федерациясенең жир законнары нигезендә, линияләренең сакланышын тәэммин итә торган һәм Карап белән билгеләнгән чикләүләрне исәпкә алыш кулланыла.

Элемтә һәм радиофикация линиясе урнашкан предприятиеләргә саклык зоналарында тубәндәгеләр рәхсәт ителә:

а) үз хисабына юллар, подъездлар, күперләр һәм башка корылмалар элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен эксплуатация хезмәтө күрсәту өчен кирәклे булган башка корылмаларны жир милекчеләре (жир хужалары, жирдән файдаланучылар, арендаторлар) белән килешенгән шартларда урнаштырулар һәм алар әлеге предприятиеләргә элемтә корылмаларына эксплуатация хезмәтө күрсәту өчен шартлар тәэммин итүдән баш тартырга хокуклы түгел;

б) элемтә линияләрен һәм радиофикация линияләрен ремонтлау өчен чохырлар,

траншеялар һәм котлованнарны ачу, алга таба аларны күмеп;

в) урман кису билетларын (ордерларны) билгеләнгән тәртиптә биреп һәм кису урыннарын бура калдықларыннан чистартып, урман массивлары аша узучы элемтә линияләрендә һәм радиофикация линияләрендә аварияләр булганда, аерым агачларны бу линия трассаларына якын урыннарда кису.

Элемтә линияләрен яки радиофикация линиясен эксплуатацияләүче предприятиеләр вәкилләре язмача рөхсәтеннән башка гына саклык зоналары чикләрендә тубәндәгеләр тыела:

а) һәртөрле төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен, грунтны җир механизминары (комлы барханнар зоналарыннан тыш) белән планлаштыруны һәм җир эшләрен (тирәнлеккә 0,3 метрдан да артык сөрүдән тыш) тормышка ашырырга;

б) скважиналарны бораулауга, шурфованиега, грунт пробаларын алууга, шартлату эшләрен башкаруга бәйле геологик-төшерү, эзләү, геодезик һәм башка тикшеренү эшләрен башкарырга;

в) агач утырту, кыр станнарын урнаштыру, терлекләрне тоту, материаллар, азык һәм ашламалар туплау, учак яндыру, ату урыннары булдыру;

г) автотранспорт, трактор һәм механизмнар йөрү һәм тукталу урыннарын урнаштырырга, элемтә һәм радиофикация линияләре үткәргечләре астында габаритсыз йөклөр жибәрергә, каналлар (арыклар) төзергә, киртәләр корырга һәм башка каршылыklар тудырырга;

д) судноларны, баржларны һәм йөзә торган краннарны кую өчен причаллар булдырырга, төягеч-бушату, су асты-техник, су төбен тирәнәйтү һәм җир эшкәртү эшләре башкарырга, балык промыслы участоклары бүләп бирергә, балык, башка су хайваннары, шулай ук су үсемлекләрен тоту кораллары белән чыгарырга, су сиптерү, бозны вату һәм әзерләү эшләрен башкарырга. Судноларга һәм башка йөзү чарапарына якорьлар ташлау, аерым якорьлар, чылбырлар, лотлар, сөйрәлүләр һәм траплар белән узу тыела.

е) электр тапшыру линияләрен, радиостанцияләрне һәм электр магнит энергиясен нурландыра торган һәм элемтә һәм радиофикация линиясенә куркыныч йогынты ясый торган башка объектларны төзү һәм реконструкцияләү;

ж) җир асты элемтә линияләрен уза торган элемтә линияләрен исәпкә алмыйча, җир асты коммуникацияләрен һәм коррозияне саклауны гамәлгә ашыру.

Элемтә һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга мөмкин булган төрле гамәлләрне башкару тыела, аерым алганда:

а) элемтә кабельләре салынган, һава элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре баганалары урнаштырылган, радиорелей станцияләренең техник корылмалары, кабель тартмалары һәм бүлү тартмалары урнаштырылган, заказчылар (төзүче) тарафыннан элемтә линияләрен һәм корылмаларын, элемтә линияләрен һәм корылмаларын, радиофикация линияләрен һәм корылмаларын шуши линия һәм корылмаларны алып тора торган предприятиеләр белән килештереп, аларны алдан чыгармыйча, биналар һәм күперләрне суту һәм реконструкцияләү, коллекторларны, метрополитен тунельләрен һәм тимер юлларны үзгәртеп кору;

б) җир асты кабель линияләре трассаларын күмү, бу трассаларда вакытлыча складлар, химик актив матдәләр һәм сәнәгать, көнкүреш һәм башка калдыклар ташлау урыннарын урнаштыру, үлчи торган, сигнал, кисетү билгеләре һәм телефон коеларын вату;

в) хәzmәт կурсәтелми торган көчәйтү һәм регенерация пунктларының (җир өсте һәм җир асты) һәм радиореле станцияләренең, телефон канализациясенең кабель коеларының, бүлү шкафларының һәм кабель тартмаларының ишекләрен һәм люкларын аcharга, шулай ук элемтә линияләренә totashтырырга (бу линияләрдә хәzmәт կурсәтүче затлардан тыш);

г) техник персоналның иркен үтеп керүенә комачаулый торган элемтә линияләре

трассаларын киртәләү;

д) үз белдеге белән абонент телефон линиясенә һәм элемтә хезмәтләреннән файдалану максатларында радиофикация линиясенә тоташтыру;

е) элемтә һәм радиофикация корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга (һава элемтә линияләренең таяну һәм арматурасын заарларга, чыбыкларны кисәргә, аларга чит предметларны һәм башкаларны элеп күярга).

27 статья. Махсус сакланыла торган табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү

Махсус сакланылуучы табигать территорияләре чикләрендә жир кишәрлекләреннән һәм капиталь төзелеш объектларыннан файдалануны чикләү «Махсус сакланылуучы табигать территорияләре турында» 1995 елның 14 мартандагы 33-ФЗ номерлы федераль закон нигезендә регламентлаштырыла. Жирлек территориясендә махсус сакланучы табигать территорияләре юк.

28 статья. Мәдәни мирас объектларын саклау шартлары буенча жир кишәрлекләрен һәм капиталь төзелеш объектларын куллануны чикләү

Мәдәни мирас объектларын саклау «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында» 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, башка норматив хокукий актлар таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналары мәдәни мирас объектларын саклауны тәэмин итү максатыннан билгеләнә.

Саклау зоналары чикләре курсәтелгән зоналарда урнашкан мәдәни мирас объектлары территорияләре чикләрен һәм проектлана торган зоналары чикләрен тасвирлауны, әлеге зоналар чикләрендә жирләрдән файдалану режимнары һәм шәһәр төзелеше регламентлары проектларын үз эченә алган мәдәни мирас объектларын саклау зоналары проекты белән билгеләнә.

Саклау зоналары проектларын эшләү, саклау зоналары чикләрендә территориядән файдалану режимнарын билгеләү Россия Федерациясе Хәкүмәтенең «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау зоналары турындагы нигезләмәне раслау турында» 2015 елның 12 сентябрендәге 972 номерлы каары, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 01 апрелендәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы һәм башка норматив хокукий актлар белән җайга салына.

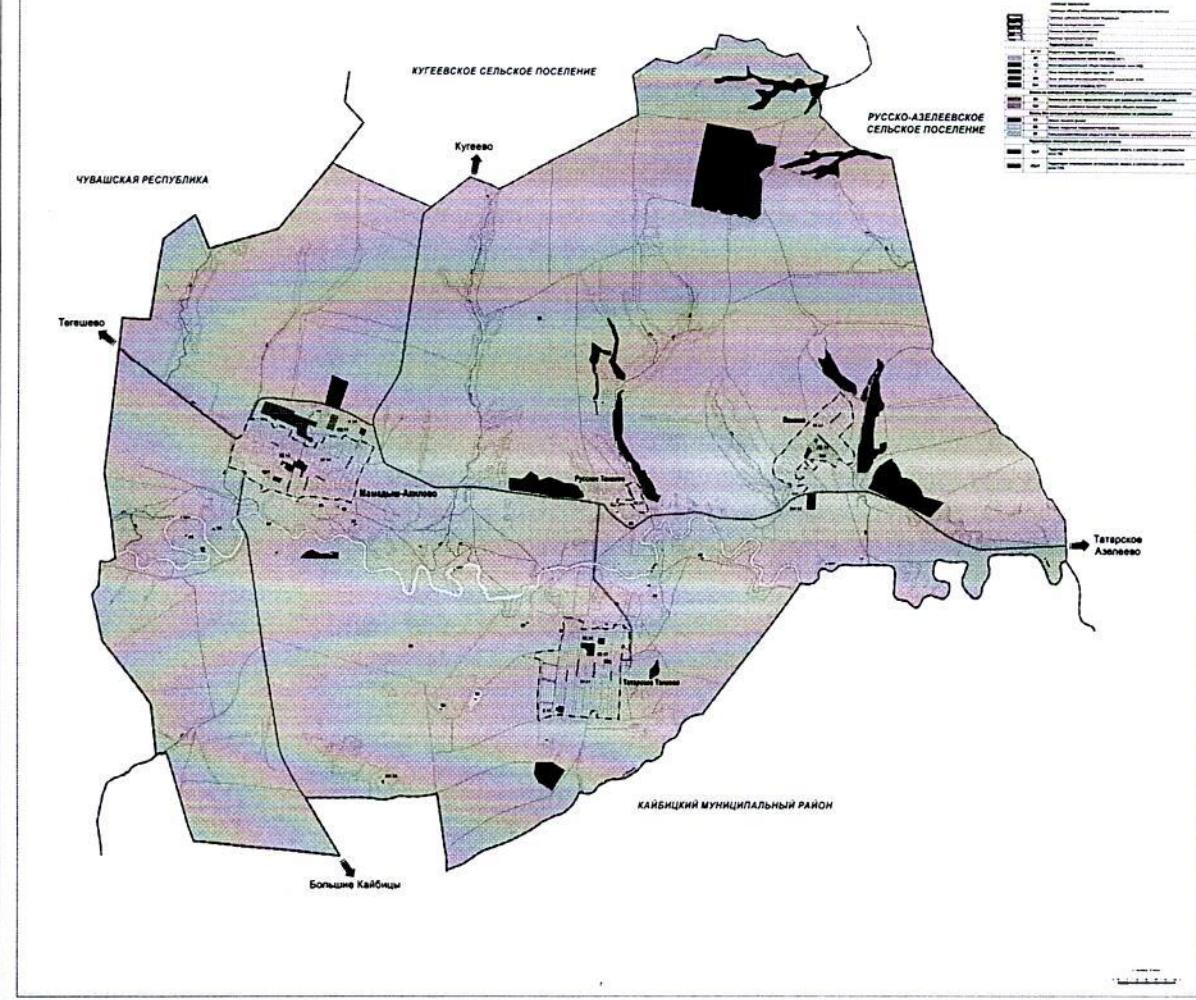
Жирлек территориясендә ачыкланган мәдәни мирас объектлары юк.

XI БҮЛЕК. Халық өчен коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән территорияне минималь рөхсәт ителгән дәрәжәдә тәэммин итү дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булғанның максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә территориянең коммуналь, транспорт, социаль инфраструктура объектлары белән тәэммин ителешенең мөмкин булган минималь дәрәжәсенең исәп күрсәткечләре һәм күрсәтелгән объектларның шәһәр төзелеше регламенты составында халық өчен максималь мөмкин булган территориаль файдалану дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре шәһәр төзелеше регламенты кулланыла торган территория чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган очракта күрсәтелә.

Чикләрендә территорияне комплекслы үстерү эшчәнлеген гамәлгә ашыру каралган территория муниципаль берәмлек чикләрендә Мамадыш-Әкил авыл жырлеге билгеләнмәгән, шуңа бәйле рәвештә әлеге Кагыйдәләр материалларында күрсәтелмәгән.

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ МАМАДЫШ-АКИЛОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНТИРОВАНИЯ. ТЕРРИТОРИАЛЬНЫЕ ЗОНЫ
М 1:10 000

ПРАВИЛА ЗЕМЛЕПОЛЬЗОВАНИЯ И ЗАСТРОЙКИ МАМАДЫШ-АКИЛОВСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЗЕЛЕНДОЛЬСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
КАРТА ГРАДОСТРОИТЕЛЬНОГО ЗОНИРОВАНИЯ. ЗОНЫ С ОСОБЫМИ УСЛОВИЯМИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕРРИТОРИИ
М 1:10 000

